

CENTRE FOR DISTANCE AND ONLINE EDUCATION
SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

NAAC "A++" Grade with CGP 3.52

PROGRAMME PROJECT REPORT (PPR)
of
Master of Arts (Economics)

In accordance with NEP 2020
(2024-25 onwards)

A. Programme's Mission and Objectives:

Programme Objectives:

- 1) Critically understand the economic system, ideologies, methodologies, and Policies of economic development, along with values, ethical principles, and normative aspects of economic theory and the development practices.
- 2) To strengthen the theoretical understanding with contemporary contribution so as to expand the knowledge-base that will enhance the overall understanding and employability under the competitive nature of resource market.
- 3) Enabling the stakeholders to apply a sophisticated mathematical, econometric and computer tools in learning a traditional economic theory so as to enhancing its applicability to the practical social problems and research.
- 4) Understanding the development theory in the context of an equitable and Balanced economic development from the view point of rural and urban, Agriculture, environment, gender, social etc. in the local, national and International perspective.
- 5) Acquiring the skills required for the applicability of education in launching, maintaining and strengthening the base of economic sectors such as the primary, Secondary and tertiary, that are instrumental in the national and international Growth perspective.

B. Relevance of The Programme with CDOE's Mission and Goals:

Vision:

To be a centre of excellence in higher education with an innovative focus on Economics teaching, learning, research, and extension activities so as to help Build a creative, enlightened and productive civil society.

Mission-

The centre for distance and online education centre of Shivaji University shall always strive to undertake education and research in economics the singular purpose of contributing its might to enhance economic betterment and social welfare

POs (Programme Outcomes)-

On successful completion of the Master of Arts (Economics) programme,
The student will be able to:

- 1) Get insights into the socio-economic issues at local to global.
- 2) Equip with the necessary skills to make socio-economic diagnosis, write a Project proposal, apply statistical tools to monitor and evaluate policy projects
- 3) Applying their knowledge to analyse and assess issues in fields of Agriculture, industry, banking and finance, environmental, ecological, Societal issues to provide pragmatic solutions.
- 4) Capable for addressing complex social and environmental issues from a Problem-oriented, interdisciplinary perspective and also assess its impact on Environment and society.
- 5) Formulate and execution of project work, field study, industrial visit to get Practical exposure to current issues.
- 6) To equip the students with problem solving, leadership and teamwork skills and to inculcate in them a sense of commitment to quality, ethical behaviour and respect for others.
- 7) To provide a platform for free flow of ideas and to create a climate this Fosters discovery, creativity and professional development

PSOs (Programme Specific Outcomes)-

1. It will help the students to understand the economic theory
2. Students will get information about country planning as well as finance supply
3. Understanding the difference between financial literacy and digital literacy will be useful in daily life
4. According to the students will understand the financial problems of daily life, they can be applied
5. In the modern world, financial literacy can be achieved.
6. The planning can be estimated from the reality of the Indian economy and the government scheme Economics subject will be useful for personal and socio-economic development.

C. Instructional Design:

1. Title of the Programme : M.A.ECONOMICS
 2. Duration of the Programme : 02 YEARS
 3. Medium of Instruction : MARATHI /ENGLISH

4. Credit System Implementation:

M. A. Economics is a two year course with a total of 4 semesters with 88 credits. M. A. The Economics course carries a total of 22 credits for each semester. Each semester consists of 4 main papers and 1 optional paper and one SEC. Paper Students must select 01 paper from optional 02 paper. Examination of these courses will be conducted at the end of each semester. Each paper carries a total of 100 marks. Out of which 80 marks will be for written test and 20 marks will be for practical. A student needs 40 marks out of 100 marks to pass. In which minimum 32 for written exam and minimum 08 for practical exam total 40 marks are required.

5. **PROGRAMME STRUCTURE:** There are total four sessions for this course and the pattern of examination will be 80:20.

एम.ए.अर्थशास्त्र भाग 1 सत्र 1	एम.ए.अर्थशास्त्र भाग 1 सत्र 2	एम.ए.अर्थशास्त्र भाग 2 सत्र 3	एम.ए.अर्थशास्त्र भाग 2 सत्र 4
आवश्यक पेपर 05	आवश्यक पेपर 05	आवश्यक पेपर 05	आवश्यक पेपर 04
ऐच्छिक पेपर 01	ऐच्छिक पेपर 01	ऐच्छिक पेपर 01	ऐच्छिक पेपर 01
चार क्रेडिटसचे 05 पेपर असून प्रत्येक पेपर 100 गुणांसाठी असेल	चार क्रेडिटसचे 05 पेपर असून प्रत्येक पेपर 100 गुणांसाठी असेल	चार क्रेडिटसचे 05 पेपर असून प्रत्येक पेपर 100 गुणांसाठी असेल	1.चार क्रेडिटसचे 04 पेपर असून प्रत्येक पेपर 100 गुणांसाठी असेल 2.06 क्रेडिटस 01 पेपर असून प्रत्येक पेपर 150 गुणांसाठी असेल
Research Methodology	OJT On Job Training / FP - Field Project	Research Project I	Research Project - II — (06 Credits)
SEC-I-Indian Capital Market (50 Marks)	SEC-II-Contribution of Nobel Laureates to Economics (50 Marks)	SEC-III-Demography (50 Marks)	-----
एकूण अभ्यासक्रम 2200 गुणांचा व 88 क्रेडिटचा आहे			

M.A. (Economics) Part – I

Semester I

Paper No	Course Code	Subject	Internal Marks	University Exam	Total
1	MM-1	Micro Economic Analysis	20	80	100
2	MM-2	Monetary Economics	20	80	100
3	MM-3	Agricultural Economics	20	80	100
4	ME-3	Principles and Practice of Cooperation	20	80	100
5	RM	Research Methodology	20	80	100
6	MM-4	SEC- I Indian Capital Market	10	40	50

Semester II

Paper No	Course Code	Subject	Internal Marks	University Exam	Total
1	MM -1	Public Economics	20	80	100
2	MM -2	Ecological and Resource Economics	20	80	100
3	MM -3	Agricultural Development in India	20	80	100
4	ME -5	Financial Markets and Institutions	20	80	100
5	OJT/FB	OJT/FB	20	80	100
6	MM-4	SEC- II -Contribution of Nobel Laureates to Economics	-	50	50

1.SCHEME OF TEACHING AND EXAMINATION:

M. A. Programme (Economics) Structure for Semester I and II

Semester - I											
Teaching Scheme						Examination Scheme					
Sr. No.	Theory (TH)				Practical (PR)	Semester - end Examination (SEE)			Internal Assessment (IA)		
	Course Type	No. of Lectures per week	Hours	Credits		Paper Hours	Max	Min	Internal	Max	Min
1	MM 1	4	4	4		3	80	32	--	20	08
2	MM 2	4	4	4		3	80	32	--	20	08
3	MM 3	4	4	4		3	80	32	--	20	08
4	MM 4	2	2	2		2	40	16	--	10	04
5	ME 1*	4	4	4		3	80	32	--	20	08
6	RM	4	4	4		3	80	32	--	20	08
Total		22	22	22			440		--	110	
										SEE + IA: 440 + 110 = 550	

Semester - II												
Teaching Scheme							Examination Scheme					
Sr. No.	Theory (TH)				Practical (PR)		Semester - end Examination (SEE)			Internal Assessment (IA)		
	Cours e Type	No. of Lectures	Hour s	Credit s	Hr s	Credit s	Paper Hours	Ma x	Min	Intern al	Max	Min
1	MM 5	4	4	4	--	--	3	80	32	--	20	08
2	MM 6	4	4	4			3	80	32	--	20	08
3	MM 7	4	4	4			3	80	32	--	20	08
4	MM 8	2	2	2			2	40	16	--	10	04
5	ME 2*	4	4	4			3	80	32	--	20	08
6	OJT / FP	-	-	-	4	4	Certified Submission of Dissertation/OJT Report/ Project Report	80	32	Viva- Voce/ Presentation	20	08
Total		18	18	18	4	4		440			110	
										SEE + IA: 440 + 110 = 550		
Semester I and II		40	40	40	4	4		880	-	SEE + IA: 880 + 220 = 1100		
Total credits required for completing. M.A. I: 44 credits												

MM: Major Mandatory - There will be FOUR mandatory courses for each semester.

ME: Major Elective (Student should opt for ANY ONE course from the group of elective courses / basket).

RM: Research Methodology - It is a mandatory course.

OJT/FP: On Job Training - Internship / Apprenticeship or Field Project: It is a mandatory course. It should be completed during the period from the end of first semester to the end of second semester.

NOTE: Separate passing is mandatory for both, Semester End Examination and Internal Evaluation/Assessment.

2. EQUIVALENCE OF THE PAPERS:

M. A. I Sem - I

Sem No.	Paper Code	Title of Old Paper	Credit	Sem No.	Course Code	Title of New Course	Credit
I	DSC- 1	Micro Economic Analysis	4	I	MAU0325MML5 15G1	Micro Economic Analysis	4
I	DSC- 2	Monetary Economics	4	I	MAU0325MML5 15G2	Monetary Economics	4
I	DSE- 1	Economics of Environment	4	I	MAU0325MEL5 15G1	Economics of Environment	4
I	DSE- 2	Agricultural Economics	4	I	MAU0325MML5 15G3	Agricultural Economics	4
I	DSE- 3	Economics of Insurance	4	I	MAU0325MEL5 15G2	Economics of Insurance	4
I	DSE- 4	Principles and Practice of Co-operation	4	I	MAU0325MEL5 15G3	Principles and Practice of Co-operation	4
I	DSE- 5	Economics of Education	4	I	MAU0325MEL5 15G4	Economics of Education	4
I	DSE- 6	Human Resource Development	4	I	MAU0325MEL5 15G5	Human Resource Development	4
I	DSE- 7	Economics of Gender and Development	4	I	MAU0325MEL5 15G6	Economics of Gender and Development	4
I	DSE- 8	Indian Capital Market	4	I	MAU0325MEL5 15H5	Financial Markets and Institutions	4
I	DSE- 9	Economics of Livestock	4	I	MAU0325MEL5 15G7	Economics of Livestock	4
I	DSE- 10	Economy of Maharashtra	4	I	MAU0325MEL5 15G8	Economy of Maharashtra	4

M. A. I Sem - II

Sem No.	Paper Code	Title of Old Paper	Credit	Sem No.	Course Code	Title of New Course	Credit
II	DSC - 3	Public Economics	4	II	MAU0325MML515H1	Public Economics	4
II	DSC- 4	Ecological and Resource Economics	4	II	MAU0325MML515H2	Ecological and Resource Economics	4
II	DSE- 11	Agricultural Development in India	4	II	MAU0325MML515H3	Agricultural Development in India	4
II	DSE- 12	Industrial Economics	4	II	MAU0325MEL515H1	Industrial Economics	4
II	DSE- 13	Rural Development	4	II	MAU0325MEL515H2	Rural Development	4
II	DSE- 14	Managerial and Business Economics	4	II	MAU0325MEL515H3	Managerial and Business Economics	4
II	DSE- 15	Financial Markets and Institutions	4	II	MAU0325MEL515H5	Financial Markets and Institutions	4
II	DSE- 16	Regional Economics	4	II	MAU0325MEL515H4	Regional Economics	4
II	DSE- 17	Contribution of Nobel Laureates to Economics	4	II	MAU0325MEL515H6	Economic Thoughts of Dr. B.R.Ambedkar	4
II	DSE- 18	Economic Thoughts of Dr. B.R.Ambedkar	4	II	MAU0325MEL515H6	Economic Thoughts of Dr. B.R.Ambedkar	4
II	DSE- 19	Economics of Infrastructure	4	II	MAU0325MEL515H7	Economics of Infrastructure	4
II	DSE- 20	Mathematical Economics-I	4	II	MAU0325MEL515H8	Mathematical Economics-I	4

M. A. ECONOMICS Syllabus:

M. A. I SEM I

Course Name : Micro Economic

Analysis Type : Major Mandatory

Course Number : MM 1

Course Code : MAU0325MML515G1 Course Credits 4

Marks: Semester End: 80 Internal Assessment: 20 Total Marks: 100

Course Outcomes: After successful completion of this course, the students will be able to:

- Understand the methods of elasticity of demand & demand forecasting.
- Explain production and cost theory.
- Classify actual market structure
- Illustrate the value and use of managerial theories of firm.

Module 1: Basic Concepts and Demand Analysis (Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 1.1 Concept of demand and demand function
- 1.2 Theories of consumer behavior: utility analysis, Indifference curve - income, price and substitution effects, Hicks and Slutsky Approach - Compensated demand curve and their applications
- 1.3 Revealed preference theory
- 1.4 Revision of demand theory by Hicks

Module 2: Theory of Production and Costs (Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 2.1 Least cost combination of inputs, multi-product firm, elasticity of substitution Euler's theorem
- 2.2 Cobb-Douglas, CES, VES
- 2.3 Translog production functions and their properties
- 2.4 Traditional and modern approaches to cost curves

Module 3: Market Structure: Price and Output Determination

(Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 3.1 Monopolistic competition – general and Chamberlin approaches to equilibrium, equilibrium of the firm and the group
- 3.2 Oligopoly – Non-collusive: Cournot, Bertrand, Edgeworth, Chamberlin, Kinked demand curve and Stackelberg's solution - Collusive: Cartels and mergers, price leadership and basingpoint price system models
- 3.3 Price and output determination under monopsony
- 3.4 Price and output determination under bilateral monopoly

Module 4: Alternative Theories of Firm and Distribution

(Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 4.1 Critical evaluation of marginal analysis; Baumol's sales revenue maximization model; Williamson's model of managerial discretion
- 4.2 Marris model of managerial enterprise; Full cost pricing rule; Bain's limit pricing theory
- 4.3 Neo-classical approach – Marginal productivity theory; Product exhaustion theorem
- 4.4 Elasticity of technical substitution, technical progress and factor shares

M. A. I SEM I**Course Name : Monetary Economics****Type:** Major Mandatory**Course Number :** MM 2**Course Code:** MAU0325MML515G2**Course Credits** 4**Marks:** Semester End: 80 Internal Assessment: 20**Total Marks:** 100**Course Outcomes:** After successful completion of this course, the students will be able to:

- Understand the significant role of money in the economy.
- Examine the theoretical aspects of money.
- Aware regarding the role of monetary and fiscal policy
- Demonstrate money multiplier

Module 1: Evolution and Flow of Money (Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 1.1 Evolution of Money- money and near Money - stock & flow concept of money
- 1.2 Functions of money– significance of money in economy
- 1.3 Circular flow of money; importance of circular flow of money
- 1.4 Velocity of circulation of money, concept of value of money

Module 2: Money Supply and Money Multiplier(Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 2.1 Money supply- determinants of money supply – money supply function-Approaches to money supply – money supply & liquidity
- 2.2 H theory of money supply – factors affecting H – Adjusted H Is H autonomous policy variable?
- 2.3 Money multiplier process: determinants
- 2.4 Derivation of money multiplier, deposit multiplier

Module 3: Demand for Money and Interest Rate(Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 3.1 Classical & Neo-classical views on holding money – Keynesian theory of demand for money– Post Keynesian (Baumol-Tobin approach) - Friedman’s Quantity Theory of Money
- 3.2 Money & Prices: Fisher’s Cash Transaction Approach – Cambridge Cash Balances Approach - Phillips Curve Hypothesis – Rational Expectations theory
- 3.3 Theories of Interest Rates: Classical Theory – Loanable Fund Theory
- 3.4 Liquidity Preference Theory- Hicks - Hansen Theory

Module 4: Monetary and Fiscal Policies: Income and Interest Rate Determination (Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 4.1 Factors determining the Term Structure of Interest Rates- Theories of Term Structure of Interest Rates (Expectation Theory, Segmented Market Theory, Risk Premium Theory and Preferred Habitat Theory).
- 4.2 Real balance effect – Patinkin's General Equilibrium Model
- 4.1 Transmission mechanism in monetary theory, Relative effectiveness of monetary and fiscal policy
- 4.2 Monetary Theories of Business Cycles (Hawtrey, Hayek), Easy & Dear monetary policy

Course Name : Agricultural Economics

Type: Major Mandatory **Course Number** : MM 3

Course Code: MAU0325MML515G3 **Course Credits** 4

Marks: Semester End: 80 Internal Assessment: 20 Total Marks: 100

Course Outcomes: After successful completion of this course, the students will be able to:

- Learn about the structure and characteristics of the agricultural sector.
- Understand the various constraints specific to less developed agriculture.
- Understand theories regarding the operation of various institutions within the agricultural sector of less developed countries like India.
- Analyze agricultural problems and develop policies to overcome them.

Module 1: Agricultural Economics and Theories of Agricultural Development (Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 1.1 Introduction to Agricultural Economics: Nature & scope of agricultural economics - utility of agricultural economics
- 1.2 Role of agriculture in economic development
- 1.3 Demand and supply behaviour in Agriculture: Elasticity of Demand – Approaches to study supply response- factors affecting supply response
- 1.4 Theories of agricultural development: (Schultz, Mellor, Hayami and Ruttan)

Module 2: Economics of Agricultural Production(Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 2.1 Basic concepts in agricultural Production: Agricultural production vis-à-vis industrial production – Features of modern agricultural production
- 2.2 Factor- Product Relationship: Meaning & uses of agricultural production function- Agro-technology & production function- production function with one variable factor (traditional & modern approach)
- 2.3 Factor-Factor Relationship: Optimum factor combination- Effects of changes in factor price on factor usage
- 2.4 Product-Product Relationship: Optimum Product Combination – Types of Enterprises Combinations

Module 3: Economics of Farm Management (Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 3.1 Farm management: Scope- Objectives- Farm management decisions-Types of Farming- Farm Size and Productivity – Farm Efficiency Measures
- 3.2 Principles of farm management: Principles of Factor Substitution- Principles of Equi-Marginal Returns – Opportunity Cost Principle
- 3.3 Minimum Loss Principle – Principle of Comparative Advantage – Time Comparison Principle
- 3.4 Management of farm Resources: Land, Labour and Capital

Module 4: Economics of Agricultural Risk Management (Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 4.1 Nature of Uncertainty in Agriculture: Price, Yield and Technological
- 4.2 Risks in Agriculture: Types of Risks: Climate, Drought, Production, Price, Financial, Market & Management Strategy
- 4.3 Risk Management Strategies: National Agricultural Insurance Scheme (NAIS), Crop Insurance as Risk Mitigation Tool
- 4.4 Crop Insurance, Weather Insurance, Farm Income Insurance, Livestock Insurance and Package Insurance

Course Name : Indian Capital

MarketType : Major Mandatory

Course Number : MM 4 SEC

Course Code : MAU0325MML515G4 Course Credits 2

Marks: Semester End: 40 Internal Assessment: 10 Total Marks: 50

Course Outcomes: After successful completion of this course, the students will be able to:

- Examine Indian capital markets.
- Understand the capital market and various instruments, organization of securities markets.

Module 1: Capital Market (Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 1.1 Capital Market: Meaning and Structure
- 1.2 Primary Market: Concept- New Issue Market-Instruments in Security Market
- 1.3 Listing of Securities: Meaning- Objectives- Classification- Advantages and Disadvantages
- 1.4 SEBI Guidelines Regarding Primary Market

Module 2: Secondary Market (Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 2.1 Secondary Market: Concept- Stock Exchange- Origin- Growth- Characteristics-Functions and Limitations
- 2.2 Secondary Market Instruments
- 2.3 Methods of trading – Trading Mechanism of Stock Exchange
- 2.4 Recent Developments in Capital Market

Course Name : Principles and Practice of Cooperation

Type: Major Elective

Course Number : ME 3

Course Code : MAU0325MEL515G3 Course Credits- 4

Marks: Semester End: 80 Internal Assessment: 20 Total Marks: 100

Course Outcomes: After successful completion of this course, the students will be able to:

- Understand the principles and practice of co-operation.
- Explain the significant role of cooperation in the development of India.
- Evaluate co-operatives in India
- Explain agro-based cooperatives and non agricultural cooperatives.

Module 1: Meaning, Principles of Co-operation (Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 1.1 Meaning of Cooperation – Main Principles of Cooperation – Reformulation of principles – Significance of cooperation
- 1.2 Growth of Cooperation in India after Independence
- 1.3 Cooperative Credit Structure – Progress and Problems of Primary Agricultural Cooperative Societies, District Central Cooperative Banks, and State Cooperative Banks
- 1.4 Long term Rural Credit Structure

Module 2: Non-Agricultural Co-operatives in India (Teaching Hours- 15, Credit- 01)(Organization, Progress and Problems with Special Reference to India)

- 2.1 Cooperative Consumers Societies
- 2.2 Cooperative Housing Societies
- 2.3 Cooperative Labour Societies
- 2.4 Industrial Cooperatives

Module 3: Agro Based Cooperatives (Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 3.1 Agricultural Cooperative Marketing
- 3.2 Dairy Cooperatives
- 3.3 Sugar Cooperatives
- 3.4 Fertiliser Cooperatives: IFFCO. KRIBHCO

Module 4: Co-operative Institutions in India (Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 4.1 National Bank for Agriculture and Rural Development
- 4.2 National Cooperative Development Corporation -
National Agricultural Cooperative Marketing Federation
- 4.3 National Cooperative Union of India
- 4.4 KVIC

Course Name : Research Methodology**Course Number : RM****Course Code:** MAU0325RML515G

Course Credits- 4

Marks: Semester End: 80 Internal Assessment: 20 Total Marks: 100**Course Outcomes:** After successful completion of this course, the students will be able to:

- Get acquainted with the basic concepts of research and its methodologies.
- Select and define appropriate research problem and parameters.
- Use techniques of data analysis in research.
- Write a research report and thesis
- Write a research proposal (grants).

Module 1: Introduction to Research Methodology(Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 1.1 Research: Meaning – Objectives - Motivation - Types -
Approaches -Significance
- 1.2 Research Methods versus Methodology
- 1.3 Research Process and basic research concepts (facts,
concepts, hypothesis, andtheory/paradigm/model)
- 1.4 Criteria of Good Research

Module 2: Research Problems and Research Design(Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 2.1 Research Problem: Meaning- Selection – Necessity - Technique Involved
- 2.2 Research Proposal and Design: Meaning - Need
- 2.3 Features of a Good Design - Important Concepts Relating to Research Design
- 2.4 Different Research Designs

Module 3: Sampling and Data Collection (Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 3.1 Census and Sample Survey - Steps in Sampling Design - Criteria of Selecting a Sampling Procedure, Concept of sample size
- 3.2 Characteristics of a Good Sample Design - Types of Sample Designs- How to Select a Random Sample?
- 3.3 Collection of Primary Data: Observation Method, Interview Method, Questionnaires, Schedules - Difference between Questionnaires and Schedules -Other Methods of Data Collection
- 3.4 Collection of Secondary Data - Selection of Appropriate Method for Data Collection - Case Study Method

Module 4: Analysis of Data & Report Writing (Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 4.1 Data Processing- Scrutiny, Classification, Editing and Tabulation – Problems
- 4.2 Elements /Types of Analysis - Statistics in Research: Basic Concept of Measures of Central Tendency- Dispersion - Regression and Correlation Analysis
- 4.3 Hypothesis: Meaning - Basic Concepts Concerning Testing -Procedure - Measuring the Power of a Hypothesis Test - Tests of Hypotheses: Important Parametric and Non Parametric Tests
- 4.4 Interpretation: Meaning - Why- Technique- Precaution - Report Writing: Significance - Steps- Layout - Types - Mechanics -Precautions

M. A. I SEM II

Course Name : Public Economics

Type: Major Mandatory **Course Number** MM1

Course Code: MAU0325MML515H1

Course Credits -4

Marks: Semester End: 80 Internal Assessment: 20

Total Marks: 100

Course Outcomes: After successful completion of this course, the students will be able to:

- Understand the role of government in economic planning and development.
- Examine the theory of public choice and public policy.
- Equip with theory of public expenditure and project evaluation.
- Analyse the theories of taxation and public budget.

Module 1: Role of Government in Development (Teaching Hours- 15, Credit-01)

- 1.1 **Role of Government in a mixed economy:** Government as an agent for economic planning and development
- 1.2 **Human Wants and Goods:** Private, Public, and Merit
- 1.3 **Causes of Market failure:** Imperfections, Decreasing costs
- 1.4 Externalities- Economies and Diseconomies

Module 2: Theory of Public Choice and Public Policy (Teaching Hours- 15, Credit-01)

- 2.1 Private and Public Mechanism for Allocating of Resources
- 2.2 **Problems of Revelation and Aggregation of Preferences:** Absolute and Relative Unanimity Principle – Political Interactions Costs Theory - Arrow's Impossibility theorem- An Economic Theory of Democracy - Politico- eco-bureaucracy Theory
- 2.3 **Provision of Public Goods:** Voluntary exchange model of Wicksell and Lindahl-Impossibility of decentralized provision of public goods (Contributions of Samuelson and Musgrave)
- 2.4 **Demand Revealing Schemes for Public goods** - Tiebout model- Theory of Clubgoods

Module 3: Theory of Public Expenditure and Project Evaluation

(Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 3.1 **Theories of Public Expenditure:** Smuelson's Pure theory of Public Expenditure
- Wagner's law of increasing state activities- Wiseman Peacock hypothesis - Colin Clark Hypothesis
- 3.2 Criteria of Public investment- Project evaluation
- 3.3 Social Cost-Benefit Analysis
- 3.4 **Public Budget:** Classification of Public Budget- Performance and Programme budgeting- Zero base budgeting

Module 4: Theory of Taxation and Public Debt(Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 4.1 **Tax Incidence:** Meaning- Alternative Concepts – Measurement- Theories
- 4.2 **Theories of Taxation:** Benefit and Ability to pay approaches- Theory of optimal taxation- Excess burden of taxes
- 4.3 The problem of double taxation- Laffer Curve Theory – Goods and Services Tax(GST)
- 4.4 **Public Debt:** Sources- Classification- Importance- Burden - Methods of Redemption- Principles of Debt Management

M. A. I SEM II

Course Name : Ecological and Resource Economics

Type : Major Mandatory Course Number: MM 2

Course Code : MAU0325MML515H2 Course Credits 4

Marks: Semester End: 80 Internal Assessment: 20 Total Marks: 100

Course Outcomes: After successful completion of this course, the students will be able to:

- Equip with the natural resources and the related issues.
- Analyse the sustainable development in different perspectives.
- Assess the exploitation of renewable and non-renewable natural resources.
- Discuss on the externalities and policy thereon.

Module 1: Scarcity of Natural Resources (Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 1.1 Introduction to Ecological & Resource Economics
- 1.2 **Natural Resources:** Renewable and Non-renewable
- 1.3 **Scarcity** of Natural resources- Natural Resources and Economic Development
- 1.4 **Methods of Valuation of Natural Resources:** Direct and Indirect

Module 2: Sustainable Development (Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 2.1 **Approaches to Sustainable Development:** Club of Rome approach – Steady State School
- 2.2 **Sustainable development** Concept and Indicators; Strong and Weak Sustainability - Possible Sustainability Rules
- 2.3 Bio-sphere and Economic growth - Intellectual Property Rights and Natural resources - Recycling of Natural Resources
- 2.4 **Optimal Extraction of Non Renewable Natural Resources:** Gray model – Hotelling Model

Module 3: Bio Economics (Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 3.1 Bionomic Equilibrium
- 3.2 Market Structure and Exploitation of Non-renewable Natural resources
- 3.3 Population growth models – Static economic models of Renewable Natural Resources with references to Fisheries
- 3.4 **Regulation of Harvesting of Natural Resources:** Taxes, Quota, Sole Ownership

Module 4: Externalities and Pollution (Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 4.1 **Externalities:** Meaning, Types and Measures
- 4.2 **Pollution:** Air, Water, Noise and Land; Causes and Measures
- 4.3 **Environmental Policy: *Market Processes/ Pricing/ Fiscal Techniques / Economic Incentives***; a) Effluent Charge/ Pollution tax b) Subsidies, c) Refundable Deposits, d) Pollution Permits , e) Allocation of Property Rights
- 4.4 **Coase's Theory** of Bargaining Solution and Collective Action

Course Name : Agricultural Development in India

Type: Major Mandatory Course

Number: MM 3

Course Code: MAU0325MML515H3

Course Credits- 4

Marks : Semester

End: 80 **Internal Assessment:** 20 **Total Marks:** 100

Course Outcomes: After successful completion of this course, the students will be able to:

- Understand the nature, scope, challenges and opportunities in Agricultural Sector.
- Analyze the causes of agrarian distress and remedies.
- Elaborate the possible measures to reduce agrarian distress
- Prepare a plan for reforms regarding the Agriculture sector.

Module 1: Agriculture and Economic Development (Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 1.1 Role of Agriculture in Indian Economy – National Agricultural Policy Since 1991
- 1.2 Changing Land use and cropping pattern in India
- 1.3 Contract farming - Organic farming
- 1.4 Food security & Agricultural Development-Buffer Stock and Public Distribution System (PDS)

Module 2: Agricultural Technology and Irrigation (Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 2.1 Challenges before Agriculture Development-White Revolution (Dairy)
- 2.2 Blue Revolution (Fisheries), Need of Second Green Revolution
- 2.3 Agricultural Technology: Mechanization of Agriculture
Biotechnology and Agriculture

- 2.4 Irrigation: Sources, Progress, Policies & Strategies in India – utilization of surface & ground water

Module 3: Agricultural Finance and Trade (Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 3.1 Sources of Agricultural Finance – Institutional & Non-institutional System
- 3.2 NABARD
- 3.3 RRBs - Kisan Credit Card scheme
- 3.4 Agriculture and International trade - WTO and Agriculture – Competitiveness of Indian agriculture

Module 4: Agricultural Marketing and Prices (Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 4.1 Agricultural Marketing: Marketing functions and efficiency
marketable surplus- Farmer's Share, price spread - Marketing Margin, Marketing Costs - Agricultural Marketing: problems and measures
- 4.2 Regulated Markets - Co-operatives Marketing – Direct marketing - Farmers Organisation in marketing
- 4.3 Role of government in agricultural marketing; NAFED - NCDC- eNAM
- 4.4 Agricultural Prices: Need of Price Policy – Instruments of price policy CACP – National Commission on Agriculture- Impact of GST on Agriculture

Course Name : Contribution of Nobel Laureates to Economics

Type: Major Mandatory Course Number : MM 4

Course Code: MAU0325MML515H4 Course Credits 2

Marks: Semester End: 40 Internal Assessment: 10 Total Marks: 50

Course Outcomes: After successful completion of this course, the students will be able to:

- Get acquainted with the ideas and works of Economists and thinkers who received Nobel Memorial Prize in Economics.
- Analyze the theories and models developed by Nobel Laureates.

Module 1: Economic Development and Economic Growth

(Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 1.1 Simon Kuznets, Wassily Leontief
- 1.2 Arthur W. Lewis
- 1.3 Theodore W. Schultz
- 1.4 Robert M. Solow

Module 2: Macro, Monetary and Financial Economics

(Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 2.1 Milton Friedman, James Tobin
- 2.2 Harry M. Markowitz, William F. Sharpe
- 2.3 Myron S. Scholes, Merton H. Miller
- 2.4 Robert A. Mundell, Franco Modigliani

Course Name : Financial Markets and Institutions

Type: Major Electives

Course Number: ME 5

Course Code: MAU0325MEL515H5

Course Credits 4

Marks: Semester End: 80 Internal Assessment: 20

Total Marks: 100

Course Outcomes: After successful completion of this course, the students will be able to:

- Understand the significant role of financial institutions in the process of growth and development.
- Analyze financial markets.
- Explain the role of international financial institutions in the steady growth of the world.
- Provide practical experience and skill development modules in financial sector

Module 1: Nature and Role of Financial System(Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 1.1 Nature and Structure of Financial System, Functions and Role of Financial System
- 1.2 Financial System and Economic Development, Intermediaries in Financial Markets
- 1.3 All India Financial Institutions: IFCI, IDBI, NABARD
- 1.4 SIDBI, NHB, UTI, EXIM Bank

Module 2: Financial Markets (Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 2.1 Money Market: Concept, Structure and Submarkets, Financial Instruments and Importance of Money Market; Role of RBI and DHFI, Reforms in Money Market
- 2.2 Capital Market: Concept, Structure and Submarkets, Financial Instruments and Importance of Capital Market
- 2.3 Role of SEBI, Reforms in Capital Market
- 2.4 Stock Exchange: BSE, NSE, Multi Commodity Exchange (MCX)

Module 3: Risk Management in Financial Markets (Teaching Hours-15, Credit- 01)

- 3.1 Types of Risks: Credit Risk, Liquidity risk, Market Risk, Interest rate Risk and Foreign Exchange Risk
- 3.2 Risk Management in financial Market
- 3.3 Risk Hedging Instruments: Derivatives-Forwards, Futures
- 3.4 Options and Swaps

Module 4: International Financial Markets and Institutions

(Teaching Hours- 15, Credit- 01)

- 4.1 Foreign Exchange - Type of Exchange Rates, Nature and Functions of foreignExchange Market, Participants of Forex Market
- 4.2 Biggest Stock Exchanges In The World - London Stock Exchange, New York Stock Exchange, Hong Kong Stock Exchange, Japan Exchange Group – Tokyo
- 4.3 International Financial Institutions- IMF, IBRD, Asian Development Bank (ADB)
- 4.4 International Finance Corporation (IFC) & Bank for International Settlement –BIS
- 4.3 Transmission mechanism in monetary theory, Relative effectiveness of monetary and fiscal policy
- 4.4 Monetary Theories of Business Cycles (Hawtrey, Hayek), Easy & Dearmonetary policy

F. Procedure for Admissions, Curriculum Transaction and Evaluation:

1. Eligibility - Graduate of any branch M. A. Economics will be eligible for this course.

2. Intake (accessibility) : Open

3. Required Documents while taking Admission to Programme along with

Payments of Fees. (Payment Acknowledgment)

- Xerox copy of SSC, HSC and Graduation Mark sheets.
- Identity card size photographs along with its scan copy of 09KB and Scan signature of the student 09KB.
- TC/MC (Whichever applicable). In case of TC/MC is not available at the time of admission student will get provisional admission. Grace period of 30 days will be given to submit the original TC/MC otherwise provisional admission gets cancelled no fee will be refunded.

4. Programme Fees. :

M.A Students taking admission for Economics course have to pay the admission fee through online mode like credit card, debit card, internet banking etc. Entry fee once paid will not be refunded under any circumstances.

Fresh Students Fee Structure for the Year 2024-25						
S.N.	Particulars		M.A.			
			Sem I & II	Sem III & IV		
1	Registration Fee		1950	1950		
2	S.L.M. Fee		1625	1625		
3	Exam Fee (Oct/Nov 2024 Exam)		-	-		
4	Exam Fee (Mar/Apr 2025Exam)		-	-		
5	Cost of Application Form		20	20		
6	Study Centre Fee		975	975		
7	Prospectus Charges		20	20		
8	E-Facility Fee		50	50		
9	Environment Studies Exam Fee (Mar/Apr 2024)		00	00		
10	Dhwaj Nidhi		10	10		
11	Tution / Course Fee		00	00		
12	Student Welfare fund		100	100		
13	Youth Hostel fee		50	50		
14	Student Accident/Medical Help fund		20	20		
	Total of 1 to 10		4820	4820		
11	*Eligibility Fee	a	Maharashtra State Board / Student of Shivaji University	50	0	0
		b	B.Ed /D.Ed.	0	0	0
		c	Other than Maharashtra State Board / Student of Other University	100	0	0
	d	NRI / Foreign	500	0	0	
12	Late Fee		50	50	50	
13	Super Late Fee		350	350	350	
* Eligibility fee - Applicable at the first time admission to the course.						

6. Evaluation Pattern :

There are a total of 04 papers for each session and each paper carries a total of 100 marks. Out of which 80 marks will be for written test and 20 marks will be for practical.

7. Standard of Passing :

A student needs 40 marks out of total 100 marks for each paper to pass. In which minimum 32 for written exam and minimum 08 for practical exam total 40 marks are required.

8. NATURE OF QUESTION PAPER AND SCHEME OF MARKING:

A) FOR FOUR CREDITS: Total Marks: 80

M.A. (ECONOMICS) PART: I, SEMESTER: I / II EXAMINATION, ____

TITLE OF THE PAPER_PAPER NO.

Subject Code:

Day and date:

Total marks: 80

Duration: 03 hours

Instructions: 1. All questions are compulsory.

2. All questions carry equal marks.

Que. No. 1: Multiple choice questions (TEN) (02 marks each)

20

The patterns of MCQs are given below:

Pattern 1: Plain question with 4 alternatives. (6 MCQs for 12 Marks)

Pattern 2: Match the following with four alternatives (2 MCQs for 4

Marks)Group 1

Group 2

1.

a)

2.

b)

3.

c)

4.

d)

A) 1-a, 2-b, 3-c, 4-d

B) 1-b, 2-a, 3-c, 4-d

C) 1-c, 2-b, 3-a, 4-d

D) 1-d, 2-b, 3-c, 4-a

Pattern 3: Give Two Statements

(2 MCQs for 4

Marks) 1.

2.

Which is the correct option? (OR Which is the incorrect option?)

- A) Statement 1 is True/Correct and Statement 2 is False/Incorrect
- B) Statement 2 is True/Correct and Statement 1 is False/Incorrect
- C) Both Statements are True/Correct
- D) Both Statements are False/Incorrect

Que. No. 2: Short notes (any four out of six)(Answer Limit: 150-200 Words)20**Que. No. 3:** Short answer questions (any Two out of Four (answer limit: 300-400 Words) 20**Que. No. 4:** Long answer question (any One out of Two) (answer limit: 600 – 800 Words) 20

B) FOR TWO CREDITS: Total Marks: 40

(For Indian Capital Market and Contribution of Nobel Laureates to Economics)

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

M.A. (ECONOMICS) PART: I, SEMESTER: I / II
EXAMINATION, _____

TITLE OF THE PAPER _____ PAPER NO. _____

Subject Code:

Day and date:

Total marks: 40

Duration: 02 hours

Instructions: 1. All questions are compulsory.

2. All questions carry equal marks.

Que. No. 1: Multiple choice questions (FIVE) (02 marks each)

10

The patterns of MCQs are given below:

Pattern 1: Plain question with 4 alternatives. (3 MCQs for 6 Marks)

Pattern 2: Match the following with four alternatives (1

MCQs for 2 Marks) Group 1

Group 2

1.

a)

2.

b)

3.

c)

4.

d)

A) 1-a, 2-b, 3-c, 4-d

B) 1-b, 2-a, 3-c, 4-d

C) 1-c, 2-b, 3-a, 4-d

D) 1-d, 2-b, 3-c, 4-a

Pattern 3: Give Two Statements

(1

MCQs for 2 Marks) 1.

2.

Which is the correct option? (OR Which is the incorrect option?)

A) Statement 1 is True/Correct and Statement 2 is False/Incorrect

- B) Statement 2 is True/Correct and Statement 1 is False/Incorrect
- C) Both Statements are True/Correct
- D) Both Statements are False/Incorrect

Que. No. 2: Short notes (any two out of four) (Answer Limit: 150-200 Words) 10

Que. No. 3: Long answer question (any One out of Two) (answer limit: 600 – 800 Words) 20

Quality Assurance Mechanism and Expected Programme Outcomes:

A. Quality Assurance Mechanism:

MA Economics through distance education and online education courses. The following efforts will be made to maintain the quality of the Economics course.

1. In distance learning and online learning center as per University Grants Commission guidelines Efforts will be made to improve the quality of the course through an internal quality assurance committee

2. MA through Distance Education and Online Education Centre. For the course in Economics the quality of Module, Digital E-Content, E-resource will be maintained through subject experts

3. Full time working for this course in distance learning and online learning center this course will be coordinated through teachers.

Expected programme outcomes:

1. To impart high quality education to the students,
2. To prepare the students for variety of challenging careers
Through innovation in teaching and research, and
3. To develop comprehensive understanding of
Interdisciplinary issues
4. It will help the students to understand the economic theory
5. Students will get information about country planning as well as finance supply

6. Understanding the difference between financial literacy and digital literacy will be useful in daily life

7. According to the students will understand the financial problems of daily life, they can be applied

8. In the modern world, financial literacy can be achieved.

9. Students will have training for all competitive exams (IES), IBPS including NET and SET exams

7. Economics subject will be useful for personal and socio-economic development

8. New Research Approaches develop is it.

A++⁺ Accredited By NAAC(2021)
With CGPA-3.52

Shivaji University, Kolhapur

Centre for Distance and Online Education

Mechanism to ensure the proper implementation of Programme Project Report (PPR)

Sr. No.	Component of PPR	Action Taken
1.	A. Programme's objectives	Achieved
2.	B. Relevance of the program with CDOE's Mission and Goals Vision, Mission, Goal, PO (Program Outcome), PSO (Program Specific Outcome)	Achieved
3.	C. Nature of target group of learners	Reached to the Target Group
4.	D. Appropriateness of programme to be conducted in Open and Distance Learning and/or Online mode to acquire specific skills and competence	Satisfactory Achievement
5.	E. Instructional Design: 1. Title of The Programme 2. Duration of the Programme 3. Medium of Instruction 4. Credit System Implementation 5. Programme Structure 6. Specification For Online Mode of Delivery of the Programme 7. Details Syllabus	Completed
6.	F. Procedure for admissions, curriculum transaction and evaluation 1. Eligibility 2. Intake 3. Academic Calendar 4. Required Document while taking Admission to Programme along with Payments of Fees. 5. Programme Fees. 6. Evaluation Pattern 7. Standard of Passing 8. Nature of Question Paper	Completed through online process including payment of fees, Implemented
7.	G. Requirement of the laboratory support and Library Resources a. Requirement of the laboratory support b. Requirement of the Library Resources	Not Applicable Utilized
8.	H. Cost estimate of the programme and the provisions	Budgetary Provision is available
9.	I. Quality assurance mechanism and expected programme outcomes a. Quality assurance mechanism: b. Expected programme outcomes:	Completed Achieved

जा.क्र.शिवाजीवि/परीक्षा/कॅप/ 1125

दिनांक 07 NOV 2025

प्रति,

मा. अधिविभागप्रमुख/प्राचार्य/समन्वयक,

सर्व संलग्नीत ऑन स्क्रीन मार्किंग उत्तरपत्रिका मूल्यमापन करणारी महाविद्यालये/अधिविभाग,
कोल्हापूर, सांगली व सातारा जिल्हा.

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.

विषय : ऑक्टों./नोव्हें., २०२५ या हिवाळी सत्रामध्ये होणा-या विविध अभ्यासक्रमांच्या
परीक्षांच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यमापन On Screen Marking (OSM) पध्दतीने
करणेसंदर्भात Online प्रशिक्षण कार्यशाळेस उपस्थित राहणेबाबत.

महोदय/महोदया,

उपरोक्त विषयास अनुसरून ऑक्टों./नोव्हें. २०२५ या हिवाळी सत्रामध्ये होणा-या एम.ए.
(सर्व शाखा), एम. कॉम. (सर्व शाखा), एम.एस्सी. (सर्व शाखा), व एम.सी.ए. (कॉमर्स) या
अभ्यासक्रमांशिवाय एम.बी.ए., बी.टेक. (सी.बी.सी.एस.) महाविद्यालय, बी. फार्मसी, एम. फार्मसी,
बी. टेक. (क्रेडीट सिस्टीम) तंत्रज्ञान अधिविभाग, एम.सी.ए. (इंजिनिअरींग), एम.सी.ए. (सायन्स),
वाय.सी.एस.आर.डी. अंतर्गत येणारे सर्व अभ्यासक्रम, एम. टेक. सर्व इ. अभ्यासक्रमांच्या
उत्तरपत्रिकांचे मूल्यमापन On Screen Marking (OSM) पध्दतीने मूल्यमापन होणार आहे.

तरी महाविद्यालयातील वरिष्ठ पर्यवेक्षक (नियमित शिक्षक) व लेखनिक यांना ऑन स्क्रीन मार्किंग
सॉफ्टवेअरमध्ये Absent Entry कशी करावी व हजर/गैरहजर रिपोर्ट (D Form) कसा काढावा तसेच
परीक्षेवेळी विद्यार्थ्यांच्या उत्तरपत्रिकेवर लावण्यात येणारे QR Code Sticker चे प्रिंटींग कसे करावे तसेच
अनुषंगीक कामकाजाची माहिती देणेसाठी ऑनलाईन कार्यशाळा शुक्रवार दि.०७/११/२०२५ रोजी
दुपारी ३:०० ते ४:०० वाजता आयोजित करण्यात आलेली आहे.

तरी या वेळेत आपल्या महाविद्यालयाच्या/अधिविभागाच्या ई-मेलवर <https://meet.google.com/njh-cebm-gng> ही लिंक पाठविण्यात आली आहे. तरी सदर प्रशिक्षण कार्यशाळेसाठी आपण ऑनलाईन
उपस्थित रहावे व सर्व संबंधितांना उपस्थित राहणे अनिवार्य असलेबाबत सूचना देण्यात याव्यात, ही
विनंती. प्रशिक्षणाअभावी अनियमितता निर्माण झाल्यास संबंधित महाविद्यालय त्यासाठी जबाबदार राहील
याची नोंद घ्यावी.

कळावे,

आपला विश्वासू,

संचालक,

परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ

प्रत :- माहितीसाठी

1. मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ कार्यालयास

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

On Screen Marking
पध्दतीने मूल्यमापनासाठी
मार्गदर्शक सूचना

ऑन स्क्रीन मार्किंग मध्ये समाविष्ट असणारे अभ्यासक्रम

1. एम.एस्सी.
2. एम. कॉम.
3. एम. कॉम. (आय.टी.)
4. एम. ए.
5. एम. बी. ए.
6. बी. टेक. (सी.बी.सी.एस.) (महाविद्यालय)
7. बी. फार्मसी./एम. फार्मसी
8. बी. टेक. (केडीट सिस्टीम) (तंत्रज्ञान अधिविभाग)
9. एम. सी. ए. (इंजिनिअरींग)
10. एम. सी. ए. (सायन्स)
11. एम. सी. ए. (कॉमर्स)
12. (वाय.सी.एस.आर.डी.) अंतर्गत सर्व अभ्यासक्रम
13. एम. टेक. सर्व
14. बी.एस्सी.-एम.एस्सी. नॅनोसायन्स
15. बी.एस्सी.-एम.एस्सी. (आर्टिफीशल इंटेलीजन्स)

ऑन स्क्रीन मार्किंग पध्दतीने उत्तरपत्रिका तपासणी महाविद्यालयांना मार्गदर्शक सूचना

1. मार्च/एप्रिल, २०२५ या उन्हाळी सत्र परीक्षेसाठी पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यमापनासाठी On Screen Marking (OSM) पध्दतीने संबंधित महाविद्यालयातील संगणक कक्ष उपलब्ध करून देण्यात यावेत.
2. सदर On Screen Marking (OSM) पध्दतीने होणा-या उत्तरपत्रिका मूल्यमापनासाठी आपल्या महाविद्यालयातील संगणक प्रयोगशाळा सर्व सुविधांसह खालीलप्रमाणे आवश्यक तांत्रिक सहाय्यासह (Technical Support) तयार असणे आवश्यक आहे.
 - a. संगणक संच (Min 5 Systems)
 - b. Chrome Browser (Google Chrome)
 - c. Internet Connection With Lan (Min 10mbps)
 - d. Static ISP IP Address, CCTV, UPS
3. सदर OSM पध्दतीने होणा-या उत्तरपत्रिका मूल्यमापन कामकाजासाठी एक तांत्रिक सहाय्यक यांची नियुक्ती करण्यात यावी. त्यांना संगणक व इंटरनेटची संपूर्ण माहिती असावी.
4. सदर OSM पध्दतीने होणा-या उत्तरपत्रिका मूल्यमापन होणा-या संगणक कक्ष/संगणक प्रयोगशाळा हॉलमध्ये सीसी टी.व्ही. यंत्रणा पूर्णवेळ कार्यान्वीत असणे आवश्यक आहे. उत्तरपत्रिका मूल्यमापनावेळी सुरक्षितता तसेच इतर भौतिक सुविधा उदा. टेलिफोन, वीज, फॅन इ. सुविधा उपलब्ध असणे आवश्यक आहे.
5. सदर कक्षामध्ये वीजपुरवठा निरंतर सुरू असला पाहिजे वीज पुरवठा खंडीत झाल्यास बॅटरी बँकअपची व्यवस्था असणे आवश्यक आहे.
6. सदर कक्षामध्ये गोपनीयता व सुरक्षिततेच्या अनुषंगाने सर्वतोपरी दक्षता घेण्यात यावी. व त्याअनुषंगाने आवश्यक त्या सुविधा उपलब्ध करून देण्यात याव्यात.
7. OSM पध्दतीद्वारे उत्तरपत्रिका मूल्यांकन करताना परीक्षकांनी आपल्या महाविद्यालयातील विद्यार्थी संख्येच्या दोनपट उत्तरपत्रिका मूल्यमापन करावयाच्या असल्याबाबत सूचना देण्यात याव्यात.

8. नलुक्ती ढत्र ढुरलत शलकुलकलनी तसेक आवश्यकुतल डलसलुतलस अनुत कमीत कमी ०३ वरुषे अनुडव असणल-तल ढलतुर शलकुलकलनी उतुतरढतुरलकल डूलुतडलढन कलडकलक करणे डंधनकरक असलेडलडत संबंधलतलंकुतल नलदरुशनलस आणलवे.
9. संबंधलत डललवलदुडललतलतील ढरीकुषक/ढरलनलरीकुषक तलनी आढलुतल डललवलदुडललतलतील अधुतलढन व इतर नलतडलत कलड सलंडललून उतुतरढतुरलकल डूलुतडलढन करणेडलडत संबंधलतलनल ढुरोतुसलललत करलवे.
10. On Screen Marking (OSM) ढधुदतीने हलणल-तल उतुतरढतुरलकल डूलुतलंकनलकुतल संडूरुण ढुरकुलुतलसलठी तलणल-तल खरुलढलठी ढुरतल उतुतरढतुरलकल रु.५/- इतकल खरुल अधलकर डंडललकडून डंडूर डललेलल आहे. तुतलढुरडलणे खरुल करणुतलत तलवल तसेक ढुरलकलरुतलनी कडल हलणल-तल रुकुडेतून खरुलके नलतलकन करलवे (संडूरुण इनुडुरलसुतुरकुवरसलठी (संगणक व अनुषंगलक उढकरणे, इलेकुतुरीसीठी, इंटरनेट, सुतेशनरी इ.), ढुरलकलरुतल/सडनुवतुक/ तलंतुरलक सललतुतुक तलंके डलनधन इतुतलदी खरुल तलडधून करणुतलत तलवल.)
11. उढरोकुतढुरडलणे केलेलुतल खरुलकी डललवलदुडललतलनी संचललक, ढरीकुषल व डूलुतडलढन डंडल तलंके नलवे ढत्र ततलर करून डूलुतडलढन ढुरकुलुतल संडलुतलनंतर डील सलदर करलवे.

ऑन स्क्रीन मार्किंग पध्दतीने उत्तरपत्रिका तपासणी प्राचार्याकरीता मार्गदर्शक सूचना

1. On Screen Marking (OSM) पध्दतीने होणा-या उत्तरपत्रिका मूल्यमापन कामकाजावर संबंधित महाविद्यालयातील प्राचार्यांचे संपूर्ण नियंत्रण असावे तसेच मूल्यमापनाचे तांत्रिक कामकाज हे तांत्रिक सहाय्यक यांच्या नियंत्रणात असावे.
2. महाविद्यालयातील संगणक कक्ष/ संगणक प्रयोगशाळा अद्ययावत ठेवलेले असावेत.
3. प्राचार्यांनी सदर On Screen Marking (OSM) पध्दतीने होणा-या कामकाजासाठी तांत्रिक सहाय्यक तसेच इतर अनुषंगिक मनुष्यबळ आवश्यकतेनुसार नियुक्त करावे.
4. महाविद्यालयाच्या उत्तरपत्रिकांच्या एकूण संख्येच्या दोनपट उत्तरपत्रिका OSM पध्दतीने मूल्यमापन करणेबाबत शिक्षकांना सूचना द्याव्यात.
5. तांत्रिक सहाय्यक नियुक्ती करताना ते महाविद्यालयातील असावेत, तसेच त्यांना संगणक व इंटरनेटची संपूर्ण माहिती असावी याबाबतची दक्षता घ्यावी.
6. महाविद्यालयातील संगणक कक्षाचा ISP ॲड्रेस, OSM संगणक प्रणालीत नोंदणी करावा.
7. आपणांस पुरविण्यात आलेल्या Login मधून आपल्या महाविद्यालयातील संगणक कक्षात परीक्षकांनी केलेल्या मूल्यमापन कामकाजाचा आढावा घेवून आवश्यक त्या परीक्षकांना आपल्या स्तरावरून सूचना द्याव्यात.

ऑन स्क्रीन मार्किंग पध्दतीने उत्तरपत्रिका तपासणी परीक्षक/परिनिरीक्षक यांना मार्गदर्शक सूचना

1. On Screen Marking (OSM) पध्दतीने होणा-या उत्तरपत्रिका मूल्यमापनासाठी आपल्या मोबाईलवर आलेल्या संदेशानुसार आपल्या महाविद्यालयातील मूल्यमापन संगणक कक्षामध्ये जावून दिलेल्या User Id द्वारे संगणकावरच उत्तरपत्रिका तपासणी करावयाची आहे.
2. उत्तरपत्रिका मूल्यांकन करणेपूर्वी आपल्या User Id मध्ये उपलब्ध होणारी संबंधित विषयाची प्रश्नपत्रिका व उत्तरतालिका अवलोकनी घेणे बंधनकारक आहे.
3. सदर प्रश्नपत्रिका व उत्तरतालिका बरोबर असल्याची खातरजमा करावी त्यामध्ये काही त्रुटी अथवा शंका असल्यास तात्काळ संगणक प्रणालीत नोंद करावी.
4. जर प्रश्नपत्रिका अथवा उत्तरतालिका उपलब्ध झाली नसेल तर मूल्यमापन कामकाज करण्यात येवू नये. त्या उपलब्ध झाल्यानंतरच मूल्यांकन सुरू करावे.
5. उत्तरपत्रिका तपासताना आपल्या विषयाच्याच उत्तरपत्रिका प्राप्त झाल्या आहेत का याची खातरजमा करावी अन्य विषयाच्या उत्तरपत्रिका प्राप्त झाल्या असतील तर संगणक प्रणालीत नोंद करावी व सदरहू बाब तात्काळ तांत्रिक सहायक व प्राचार्य यांचेमार्फत तात्काळ मध्यवर्ती मूल्यमापन विभाग, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांचेकडे कळविण्यात यावी.
6. परीक्षक/परिनिरीक्षक यांनी गुण देताना प्रश्न किती गुणांचा आहे हे पाहूनच गुणदान करावे. तसेच प्रत्येक प्रश्न तपासला जाईल याची दक्षता घ्यावी.
7. विद्यार्थ्यांची संबंधित विषयाची उत्तरपत्रिका पहिल्या पानापासून ते शेवटच्या पानापर्यंत तपासून गुणदान केले असलेची खातरजमा परीक्षक/परिनिरीक्षक यांनी करावी.
8. संगणकीय पध्दतीत गुण भरण्याबाबतच्या सूचनांचे पालन करून गुण भरावेत. ज्या-त्या प्रश्नांस प्राप्त झालेले गुण त्या-त्या संबंधित प्रश्नास भरावेत.

9. आपला User Id व Password कोणत्याही परिस्थितीत इतरांना शेअर करू नये. असे झाल्यास तो गंभीर प्रमाद समजण्यात येईल व विद्यापीठ नियमानुसार कारवाई केली जाईल.
10. परीक्षक नियुक्ती विभागाच्या जा.क्र./परीक्षक नियुक्ती/आरव्हीसी/७३४ दि.२३/११/२०२१ रोजीच्या परिपत्रकानुसार उत्तरपत्रिका तपासणीसाठी मानधन दर व मध्यवर्ती मूल्यमापन विभागाच्या जा.क्र. कॅप/ओएसएम/ ६७ दि. ०१ फेब्रुवारी २०२५ रोजीच्या परिपत्रकानुसार उत्तरपत्रिका मॉडरेशनसाठी परिनिरीक्षकांना मानधन दर लागू राहतील.
11. उत्तरपत्रिका मूल्यमापनानंतर परीक्षक/परिनिरीक्षक यांनी मूल्यमापनासंदर्भातील मानधनाचे विहित नमुन्यातील देयक आपल्या/ ज्या महाविद्यालयामध्ये OSM मूल्यमापन केलेले आहे अशा महाविद्यालयांमध्ये संगणक जमा करावे.
12. उत्तरपत्रिका मूल्यमापनाचे कामकाज परीक्षक/परिनिरीक्षक यांनी गोपनियतेने व दक्षतेने करावे तसेच प्रशिक्षण कार्यशाळेमध्ये दिलेल्या सूचनांचे तंतोतंत पालन करण्यात यावे.
13. जर उत्तरपत्रिकेत विद्यार्थ्याने प्रश्न क्रमांक लिहीला नसेल अथवा चूकीचा लिहीला असेल तर त्याची प्रश्नपत्रिकेशी खात्री करून तो प्रश्न तपासावा व गुणदान करावे.
14. विद्यार्थ्याने एकच प्रश्न दोनवेळा/आवश्यक पर्यायीप्रश्नांपैकी जादा पर्यायी प्रश्न सोडविला असेल तर दोन्ही प्रश्न तपासण्यात यावेत.

ऑन स्क्रीन मार्किंग पध्दतीने उत्तरपत्रिका तपासणी तांत्रिक सहायक यांना मार्गदर्शक सूचना

1. On Screen Marking (OSM) पध्दतीने उत्तरपत्रिका मूल्यांकन करण्यासाठी महाविद्यालयातील संगणक कक्ष/प्रयोगशाळा उपलब्ध करून घ्यावा तसाच तो सर्व आवश्यक तांत्रिक सोई सुविधांनी युक्त असलेची खात्री करून घ्यावी.
2. On Screen Marking (OSM) पध्दतीने उत्तरपत्रिका मूल्यांकन करण्यासाठी येणा-या परीक्षक/परिनिरीक्षकांची दैनंदिन उपस्थितीची येता-जाताच्या वेळेसह नोंद घ्यावी व त्याप्रमाणे त्यांचे रजिस्टर ठेवण्यात यावे.
3. उत्तरपत्रिका मूल्यमापन कामकाजाची वेळ प्राचार्यांशी चर्चा करून ठरवावी.
4. इतर महाविद्यालयातील परीक्षक उत्तरपत्रिका मूल्यांकनासाठी आलेस त्यांचे ओळखपत्र व संबंधित महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांचे पत्र या विषयी खातरजमा करून घ्यावी व यानंतरच संगणक संच उपलब्ध करून द्यावा.
5. संगणक कक्षामध्ये शांतता व स्वच्छता राहिल याची दक्षता घेणेत यावी व त्यानुसार संबंधितांना सूचना द्याव्यात.
6. मूल्यमापन कामकाज कक्षावर आपले संपूर्ण नियंत्रण असावे. सदर कामकाज गोपनियतेने व कार्यशाळेमध्ये दिलेल्या आवश्यक सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करून दक्षतेने करण्यात यावे.
7. परीक्षक/परिनिरीक्षक यांना येणा-या अडचणी/शंका यांचे निराकरण करावे आवश्यकता भासल्यास प्राचार्य तसेच विद्यापीठाचे मार्गदर्शन घ्यावे.
8. परीक्षक/परिनिरीक्षक यांची देयके स्वीकारून एकूण मूल्यमापन प्रक्रिया संपलेनंतर परीक्षा भवन क्र. २ मध्यवर्ती मूल्यमापन विभाग, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांचेकडे जमा करावे.

ऑन स्क्रीन मार्किंग पध्दतीने उत्तरपत्रिका तपासणी वरिष्ठ/कनिष्ठ पर्यवेक्षकांना सूचना

1. On Screen Marking (OSM) मध्ये समाविष्ट अभ्यासक्रमासाठी नव्याने छपाई करून घेतलेल्या व मागणीप्रमाणे वितरीत केलेल्या उत्तरपत्रिका वापरण्यात याव्यात. कोणत्याही परिस्थितीत इतर उत्तरपत्रिका वापरू नये. (सोबत नमुना जोडला आहे.)
2. मार्च/एप्रिल, २०२५ या उन्हाळी सत्राच्या पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांच्या उत्तरपत्रिका मूल्यांकनाचे कामकाज On Screen Marking (OSM) पध्दतीने होणार आहे. त्या अनुषंगाने उत्तरपत्रिकांवर चिकटविण्यासाठीची गोपनीय QR Code Stickers प्रिंट करण्यासाठीची माहिती महाविद्यालय/परीक्षा केंद्राना विद्यापीठाकडून महाविद्यालयाच्या ई-मेल आयडीवर पाठविण्यात येईल.
3. आपल्या परीक्षा केंद्रावर/आपल्या महाविद्यालयात बैठक व्यवस्था असलेल्या सर्व विद्यार्थ्यांची विद्यापीठाकडून QR Code Stickers उपलब्ध झाली असलेची खात्री करावी.
4. विद्यार्थ्यांना उत्तरपत्रिका वितरीत करणेपूर्वी विद्यापीठाकडून QR Code Stickers उपलब्ध झाली नसलेस वरिष्ठ पर्यवेक्षकांनी महाविद्यालयाच्या ई-मेल आय.डी.वर पाठविण्यात आलेल्या QR Code Stickers ची प्रिंट काढून घ्यावी व बैठक व्यवस्थेनुसार सदरचे स्टिकर्स बैठक व्यवस्थेनुसार ज्या-त्या कनिष्ठ पर्यवेक्षकांच्या ताब्यात द्यावीत.
5. QR Code Stickers Soft Data उपलब्ध झाला नसलेस ९३०९७८६५३३ व ९०२९५२०९६६ या भ्रमणध्वनी क्रमांकावर तात्काळ संपर्क साधून ती उपलब्ध करून घ्यावीत.
6. परीक्षा हॉलमध्ये प्रत्येक विद्यार्थ्यास उत्तरपत्रिकेवर चिकटविण्यासाठी त्याचेच QR Code Stickers देण्यात यावेत. कोणत्याही परिस्थिती QR Code Stickers आदला-बदल होवू नये याची दक्षता घेण्यात यावी.
7. कनिष्ठ पर्यवेक्षकांनी विद्यार्थ्यांना त्यांना देण्यात आलेले स्टिकर्स त्यांचेच असलेचे खातजरमा करून त्यावरील पीआरएन, नाव यांची खातरजमा करणेबाबत विद्यार्थ्यांना सक्त सूचना द्याव्यात.

8. विद्यार्थ्यांनी सदरचे QR Code Stickers उत्तरपत्रिकेवर वरच्या बाजूस विद्यापीठाने निश्चित केलेल्या जागी चिटकवावयाचे आहे. तसेच विद्यार्थ्यांनी स्टीकर योग्य ठिकाणी चिकटविले आहे व चिकटविलेले स्टिकर संबंधित त्याच विद्यार्थ्याचे आहे याची खातरजमा कनिष्ठ पर्यवेक्षक यांनी करून मगच उत्तरपत्रिकेवर स्वाक्षरी करावयाची आहे. कोणत्याही परिस्थितीत QR Code Stickers फाटणार नाहीत, चुरगळणार नाही अथवा ते पाण्यामुळे भिजणार नाही याची दक्षता वरिष्ठ व कनिष्ठ पर्यवेक्षकांनी घ्यावयाची आहे.
9. QR Code Stickers वितरीत करण्यापूर्वी ती चुरगळलेली अथवा फाटलेचे निदर्शनास आलेनंतर अशा विद्यार्थ्यांचे स्टिकर्स तात्काळ बदलून देण्यात यावेत.
10. अनुपस्थित/गैरहजर (Absent) विद्यार्थ्यांची संगणक प्रणालीमध्ये नोंद पेपरच्या तारखेनुसार ज्या-त्या दिवशी घेण्यात यावी. Absent नोंद न केलेस अशा उत्तरपत्रिका लॉट स्विकारला जाणार नाही. उत्तरपत्रिका लॉट सोबत जोडलेल्या विहित नमुन्यामध्ये मध्यवर्ती मूल्यमापन विभागाकडे जमा करावा
11. जे विद्यार्थी भरारी पथकास कॉपी करताना आढळले आहेत, अशा विद्यार्थ्यांच्या बाबतीत त्यांची काढून घेण्यात आलेली मुळ उत्तरपत्रिका व दुय्यम उत्तरपत्रिका एकत्रित प्रचलित पद्धतीनुसार आवश्यक कार्यवाही करून परीक्षा प्रमाद विभागाकडे स्वतंत्र पत्राद्वारे जमा करण्यात याव्यात.
12. मदतीसाठी खालीलप्रमाणे हेल्पलाईन नंबर देण्यात आले आहेत.
 - a. मध्यवर्ती मूल्यमापन विभाग - ०२३१-२६०९३१७
 - b. ऑन परीक्षा विभाग - ०२३१-२६०९११६, ०२३१-२६०९११७, ०२३१-२६०९११८, ०२३१-२६०९११९, ०२३१-२६०९१२०, ०२३१-२६०९१२१, ०२३१-२६०९१२२
 - c. मॅग्नेटीक इन्फोटेक प्रा. लि. - १) ९३०९७८६५३३
(तांत्रिक सहाय्य) २) ९०२१५२०९६६

(डॉ. अजितसिंह जाधव)
संचालक,
परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ

ऑन स्क्रीन मार्किंग (OSM) पध्दतीच्या उत्तरपत्रिका वापराबाबत विद्यार्थ्यांना महत्वाच्या सूचना :-

1. उत्तरपत्रिका मूल्यमापन ऑन स्क्रीन मार्किंग पध्दतीने (OSM) पध्दतीने होणार असलेने त्याकरीता तयार करण्यात आलेल्या विशिष्ट प्रकारच्या उत्तरपत्रिका आपणांस पुरविण्यात येत आहेत.
2. विद्यार्थ्यांनी प्रथम त्यांना पुरविण्यात आलेल्या सदर उत्तरपत्रिकेच्या मुखपृष्ठावरील संपूर्ण माहिती काळजीपूर्वक वाचावी.
3. उत्तरपत्रिकेच्या मुखपृष्ठावरील आपली वैयक्तीक माहिती (PRN No., Seat No., Day & Date of Examination, Course/ Programme Name, Q. P. Code, Subject Code, Subject Name, Paper No., Centre, Language of Answer Sheet, Part/Sem., Section if Applicable etc.) निळ्या शाईच्या बॉल पेनने अचूक भरावी. सदर माहिती भरताना त्यामध्ये कोणतेही खाडाखोड होणार नाही याची दक्षता घ्यावी.
4. परीक्षेवेळी विद्यार्थ्यांना पुरविण्यात आलेल्या QR Code Sticker स्वतःचे असलेची खात्री करावी तसेच त्यावरील सर्व माहिती बरोबर असल्याची खात्री करावी व त्यानंतरच ते स्टिकर उत्तरपत्रिकेच्या मुखपृष्ठावर वरील बाजूस निश्चित केलेल्या जागी चिकटवावे.
5. जर QR Code Sticker खराब म्हणजे चुरगळलेले, फाटलेले, भिजलेले अथवा अस्पष्ट छपाई झालेले आढळल्यास ते तात्काळ कनिष्ठ पर्यवेक्षकांकडून बदलून घ्यावे.
6. QR Code Sticker वर कोणत्याही प्रकारची खाडाखोड होणार नाही याची दक्षता घ्यावी.
7. उत्तरपत्रिकेच्या मुखपृष्ठावर भरलेली सर्व माहिती बरोबर असल्याची खात्री कनिष्ठ पर्यवेक्षकांनी केल्यानंतर विद्यार्थ्याने उत्तरपत्रिकेवर आपली स्वाक्षरी करावी.
8. QR Code Sticker व उत्तरपत्रिकेच्या मुखपृष्ठावर भरावयाच्या माहितीबाबत कांही शंका असल्यास कनिष्ठ पर्यवेक्षकांचे मार्गदर्शन घेण्यात यावे.

संचालक

**परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर**

March / April 2025 Exam. Answerbook Submission Chart

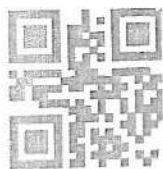
Sr. No.	Centre No.	Lot No.	Submission of Answer book Lot Date	Name of the College	Subject Code	Absent /Supervisors Report	Absent Count	Answer book Count	No of Packet of Budles of Answer book
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									
15									
16									
17									
18									
19									
20									
21									
22									
23									
24									
25									
26									
27									
28									
							Total		

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Answer book for On Screen Marking (OSM) only.

Centre Stamp with Code

Candidate should fill details on top of Buffer Sticker (In case buffer sticker used)

PLEASE PASTE YOUR
PERSONALIZED
STICKERS WITHIN SPACE

Information mentioned on Sticker

SU/40 (E) No. 999829

PRN No. (In Digit)

Seat No. (In Digit)

Seat No. (In Words)

be-filled by the Candidate with Blue Ball Point pen on the top of buffer sticker

Note : Read the Instructions before filling

Signature of the Candidate

Signature of the Supervisor with date

Check your stickers details before pasting on answerbook

(Please check all details of Examinee)

ay & Date Examination :

Course / Program Name :

uestion Paper Code :

Subject Code

ubject Name :

Paper No. :

entre :

Language of Answer Sheet.....

ari/Semester

Section (If applicable)

Marks Slip

(to be filled by the Examiner / Moderator only)
Examination Marks & Moderation Marks

Q.No.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Total
Marks													
Q.No.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Total
Marks													

Signature With
Name & Cell No.

i) Examiner

ii) Moderator

**SHIVAJI UNIVERSITY
KOLHAPUR**

Frequently Asked Question (FAQ's)

on

Onscreen Marking(OSM)

1. **How to register on the Portal for doing Onscreen Digital Evaluation?**
 - a. Registration should be done in the college
 - b. Evaluation should be done from college near to you (or) teaching college, authorized by the Examination section
2. **What are the System Requirements for doing Online Evaluation?**
 - a. College Lab minimum of 4 or above- it should be connected in LAN With internet connection connecting to the systems.
 - b. Laptop (or) Desktop with i3 processor or above
 - c. Ram- 4 GB
 - d. Latest Google Chrome Browser
 - e. Operating System – windows 7 (or) above , preferably Windows 10
 - f. Internet Speed/Bandwidth – minimum 10mbps
3. **How to Start Evaluation?**

Faculties will receive an SMS to the Registered mobile number from the Board. SMS will contain the Website URL, Event name, user ID & Password. By providing these credentials faculties can Login to the Evaluation Portal.

 - **Please don't save your password in the chrome browser. By default browser will ask you to save (or) never. Click on never button**
4. **How to Login?**

Visit the evaluation portal and select the Event from the Drop Down, enter your Teacher ID as User ID, enter your password given at point no. 2, enter the OTP (received to your registered mobile), and then click on Login button.
On successful login, you will directed to home screen
5. **How many Answer Scripts will be given for Evaluation per day ?**

Maximum Answer Scripts will be 60 per day
6. **What are the Timings for doing Online Evaluation?**

The timings for Online Evaluation are 8.00 a.m to 8.00 p.m including holidays (OR) As per the convenient of the college
7. **Invalid Credentials while Login?**

Click on the Forgot Password button in the portal, then Select the Event from the Drop down, provide Teacher ID as User Id, then click on send Password button. Password will be sent to your mobile. By seeing this details you can login to the portal.

8. Option not showing to enter OTP?

It may be happened due to saving of password during first time Login to the portal. Delete the Saved Password from the Google Chrome Browser by selecting the Settings button, upon which select the Auto fill button, then select the Password manager, down, you will find saved passwords, select the portal / link and right click on remove/delete. Close the browser and Login once again. Do not save the password when asked.

9. What is the minimum & Maximum time for evaluation per script?

3 minutes is the minimum and 25 minutes is the maximum time.

10. Answer scripts not matching with the Subject?

Escalate the script by clicking on the **Script Escalation button**, in which select the **Subject mismatch** option then click on Submit button.

11. Forgot my Password?

Click on the Forgot Password button in the portal, then select the Event from the Drop down, provide Teacher Id as User ID, then click on Send Password button. Password will receive to your mobile.

12. How to change my mobile number for Evaluation?

Contact Examination Section/Appointment section.

13. Showing all Blank Pages in Answer Script?

In Google Chrome Browser, go to the **settings**, in which select the **Privacy and Security** button then click on select **site settings** go to **contents** then select each options of Images, java scripts, pop ups & redirects click on it.

14. How to remove the allotted subject, if it is mapped wrongly?

Contact the help line number (or) Examination section .

15. Portal (or) website is not opening?

Check the internet connection, if it is okay then please contact your internet service provider.

16. Save and Submit Script button not Enabled?

Ensure whether

- i) All the pages visited in the Script
- ii) For every main and sub questions (if any), the marks shall be Awarded or shall be marked as Not Attempted (NA)
- iii) Minimum time spent on the script should be 3 minutes

If satisfied above 3 conditions, Scroll the mouse from the beginning of the script till it reaches to all the pages.

17. How to escalate the scripts?

Escalate the script by clicking on the **Script Escalation button**, in which select the **Subject mismatch / Blank Script / Script not Good / Medium mismatch** option then click on Submit button.

18. Showing No more Scripts?

- I. Evaluation may be completed for the allotted subjects
(or)
- II. Maximum Number of scripts reached on that Day.

You are advised to login next day to proceed for valuation.

19. User id was not authorized?

Contact the help line number (or) Examination section.

20. Showing Blank Scripts?

Escalate the script by clicking on the **Script Escalation button**, in which select the **Blank Script** option then click on **Submit** button.

21. Answer Scripts not visible for Evaluation?

Escalate the script by clicking on the **Script Escalation** button, in which select the **Script not Good** option then click on **Submit** button.

22. What I have to do if the system restarted due to power failure?

Visit the evaluation portal, login once again and proceed for valuation.

Welcome to

Anotation based Onscreen Evaluation Process

GUIDELINES/INSTRUCTIONS

WEBLINK

- Enter the below mentioned Website Address in the Google Chrome Browser of your Laptop/Desktop in your College
- <https://suk.osdes.in/>

Selective Colleges as Assessment Centers

- **Infrastructure**
 - work stations, internet
 - UPS, LAN, CCTV etc
- **Mapping of Faculties Subject wise**

Onscreen Evaluation Requirements:

- Laptop (or) Desktop system
- Google Chrome Browser
- Internet Connection --- minimum of 10 mbps **BUT SHOULD BE IN LAN**

Note :

- **Please don't save your password in the chrome browser By default browser will ask you to save (or) never.. Click on never button**
- Click on the allow popup button
- For online assistance, please install “Any Desk” software in your Laptop (or) Desktop

LINK TO YOUR MOBILE THROUH SMS

- Dear Sir/Madam Start the Shivaji University Evaluation
<https://suk.osdes.in/> SUK DEC24, User id :957337922,Pwd:DEC24 Thanks
&Regards Magexam

- **USER ID : YOUR MOBILE NO.(eg: 9573379292)**

- **PASSWORD(default) :DEC24 (eg: DEC24)**

then click on Send OTP button.., you will receive OTP to your mobile , enter the OTP then click on Login button

- Every time when we login, we need enter user id, password and OTP
- After you login , it will ask to change the password . Change the Password, login again with the changed password.
- If you Login it will ask you to enter the Bank Details...enter the bank details then click on submit button.
- Click on the Login button to start the evaluation by entering your credentials

Your IP Address: 115.246.255.180

User Login	
Event	MU SEP24 ▾
User ID	9866706706
Password	Password
OTP	OTP
Send OTP	
Login	
Forgot Password?	

To Sing-in enter your user id, and password,OTP, Evaluator(select from combobox) and then click Login button.

On successful login, you will directed to your home screen.

CHANGE PASSWORD

The image shows a screenshot of a web application interface for changing a password. The background is a solid blue color. At the top center, there is a small, colorful logo. Below the logo, the text "Onscreen Digital Evaluation" is displayed in a dark blue, sans-serif font. In the center of the screen, there is a white rectangular box with a thin blue border. Inside this box, the title "Change Password" is written in a bold, black, sans-serif font. Below the title, there are three input fields, each with a light gray border and a light gray placeholder text: "Current Password", "New Password", and "Confirm Password". At the bottom of the white box, there is a blue rectangular button with the text "Change Password" in white, bold, sans-serif font.

Onscreen Digital Evaluation

Change Password

Current Password

New Password

Confirm Password

Change Password

PASSWORD UPDATED

The image shows a web application interface with a blue header bar. The header contains the text "Onscreen Digital Evaluation" in white. Below the header, there is a white rectangular area containing a form. The form has a yellow header section with the text "Change Password". Below this, there are three input fields: "Current Password", "New Password", and "Confirm Password". Below the input fields, there is a blue button with the text "Change Password". Below the button, there is a pink rectangular area with the text "Password updated successfully. Click here to Login" and a close button (X) in the top right corner.

Onscreen Digital Evaluation

Change Password

Current Password

New Password

Confirm Password

Change Password

Password updated successfully. Click here to Login

BANK DETAILS ENTRY FORM

The image shows a digital form titled "Onscreen Digital Evaluation" with a blue header and a yellow border. The form is set against a blue background. At the top center of the header is a small emblem. The form itself is a white box with a yellow border. Inside, the title "Bank Details" is in a yellow header bar. Below it are five white input fields with yellow borders, each containing a label: "Account Number", "Bank Name", "Branch Name", "IFSC Code", and "PAN Number". At the bottom of the form is a blue "Submit" button.

Onscreen Digital Evaluation

Bank Details

Account Number

Bank Name

Branch Name

IFSC Code

PAN Number

Submit

Onscreen Digital Evaluation

[Get Faculty Evaluation Summary](#)

[Get Faculty Ce Remarks](#)

[Get User Guides](#)

Number of Scripts Valued today:0

[Choose Subject to begin Evaluation](#)

Event	Program	Subj Code	Subject Description
UG AUG22	B.Com(ComputerApplication)_I SEM (19 Batch Backlog)	1011_R_19	Arabic-I (Second Language)
UG AUG22	B.A.(Economics/Pol.Science/History)_II SEM (Regular)	1012_R_19	Arabic-II (Second Language)
UG AUG22	B.Com(ComputerApplication)_II SEM (Regular)	1012_R_19	Arabic-II (Second Language)

This is your home screen, shown on successful login.

Session ID: 00VP5GFFGEEXFEKQD3IAJQ0Y

User: [TEST](#) [Logout](#)

Onscreen Digital Evaluation

Get Faculty Evaluation Summary

Number of Scripts Valued today:0

Choose Subject to begin Evaluation

Event	Program	Subj Code	Subject Description
M.Pharmacy	M.Pharmacy I Sem R17	6412AB	FOOD ANALYSIS

Unique session ID

Session ID: 00VP5GFFGEEXFEKQD3IAJQ0Y

User: [TEST](#) [Logout](#)

Onscreen Digital Evaluation

Get Faculty Evaluation Summary

Number of Scripts Valued today:0

Choose Subject to begin Evaluation

Event	Program	Subj Code	Subject Description
M.Pharmacy	M.Pharmacy I Sem R17	6412AB	FOOD ANALYSIS

User name. Click to change password.

Session ID: 00VP5GFFGEEXFEKQD3IAJQ0Y

User: [TEST](#) [Logout](#)

Onscreen Digital Evaluation

[Get Faculty Evaluation Summary](#)

Number of Scripts Valued today:0

Choose Subject to begin Evaluation

Event	Program	Subj Code	Subject Description
M.Pharmacy	M.Pharmacy I Sem R17	6412AB	FOOD ANALYSIS

To view a summary of scripts you have valued, click the evaluation summary link

Faculty Evaluation Summary

Show 10 entries Search:

Sno	Date	Subject	Total
0		Grand Total	0

Showing 1 to 1 of 1 entries

Previous1Next

Get Faculty Evaluation Summary

Number of Scripts Valued today:0

Choose Subject to begin Evaluation

Event	Program	Subj Code	Subject Description
M.Pharmacy	M.Pharmacy I Sem R17	6412AB	FOOD ANALYSIS

Evaluation summary report.

Faculty Evaluation Summary

Showing 1 to 1 of 1 entries

10

entries

Search:

Sno	Date	Subject	Total
0		Grand Total	0

Showing 1 to 1 of 1 entries

Previous

1

Next

Get Faculty Evaluation Summary

Number of Scripts Valued today:0

Choose Subject to begin Evaluation

Event	Program	Subj Code	Subject Description
M.Pharmacy	M.Pharmacy I Sem R17	6412AB	FOOD ANALYSIS

Close Evaluation Summary Report window to return to the home page.

Onscreen Digital Evaluation

[Get Faculty Evaluation Summary](#)
Number of Scripts Valued today:0
[Choose Subject to begin Evaluation](#)

Event	Program	Subj Code	Subject Description
M.Pharmacy	M.Pharmacy I Sem R17	6412AB	FOOD ANALYSIS

Number of scripts valued in the day

Onscreen Digital Evaluation

[Get Faculty Evaluation Summary](#)

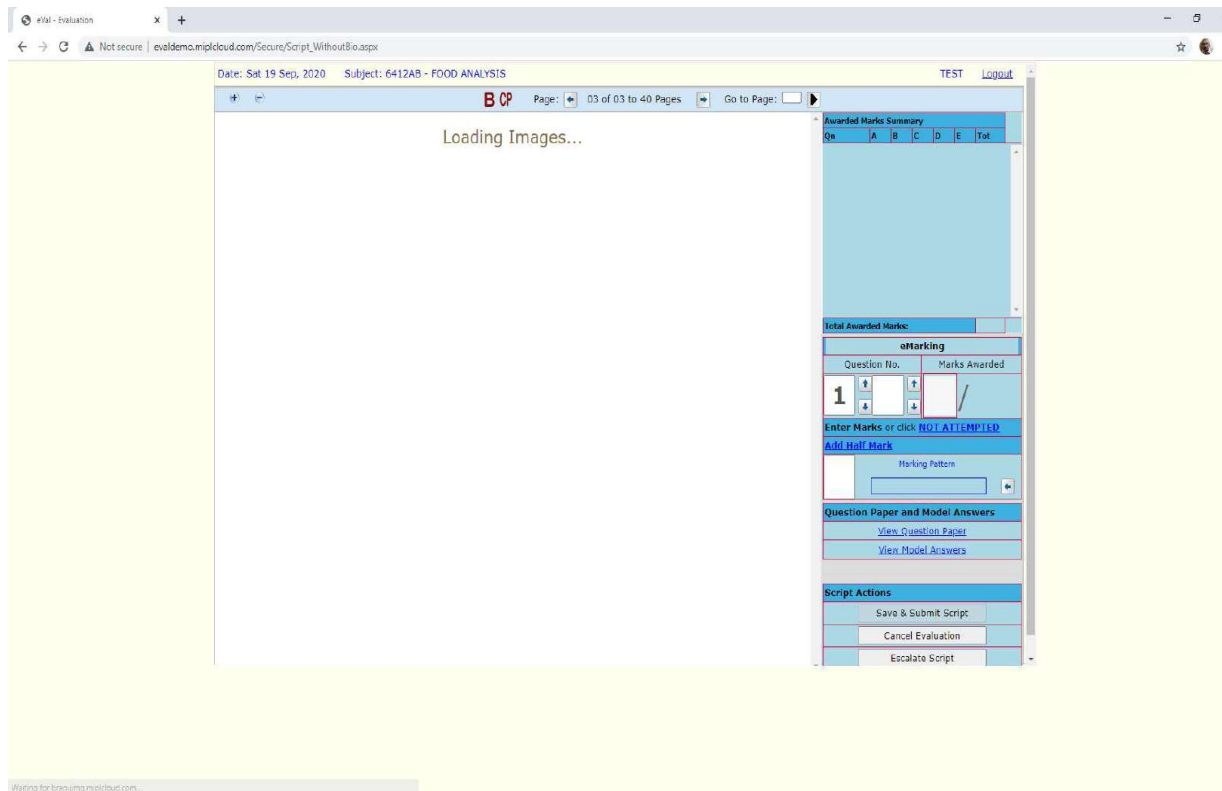
Number of Scripts Valued today:0

Choose Subject to begin Evaluation

Event	Program	Subj Code	Subject Description
Practice	BIE	108	ORIYA PAPER-I
Practice	BIE	1103	PRINCIPLES OF CROP PRODUCTION
Practice	BIE	1104	SOIL AND WATER MANAGEMENT
Practice	BIE	1105	FARM MANAGEMENT AND AGRICULTURAL EXTENSION
Practice	BIE	1110	RUMINANT LIVE STOCKS PRODUCTION MANAGEMENT

List of allotted subjects and only those subjects in which scripts are available for valuation.

Click either the Subject Code or the Description to begin evaluation.

Choosing a subject from the home page loads the evaluation page with the available script for valuation.

Browser window showing the evaluation interface. The URL is `evaldemo.miplcloud.com/Secure/Script_WithoutBio.aspx`. The page title is "Date: Sat 19 Sep, 2020 Subject: 6412AB - FOOD ANALYSIS". The page number is "Page: 03 of 03 to 40 Pages". The text "Loading Images..." is circled in red.

The interface includes a sidebar with the following sections:

- Awarded Marks Summary**

Qn	A	B	C	D	E	Tot
- Total Awarded Marks:**
- eMarking**

Question No.	Marks Awarded
1	/
- Enter Marks** or click **NOT ATTEMPTED**
- Add Half Mark**
- Marking Pattern**
- Question Paper and Model Answers**
 - [View Question Paper](#)
 - [View Model Answers](#)
- Script Actions**
 - [Save & Submit Script](#)
 - [Cancel Evaluation](#)
 - [Escalate Script](#)

Please wait until the script images are loaded completely. This might take a few seconds.

Signature of the Invigilator: <u>R. Jothimani</u> <u>12/3/2020</u> Press: F11 No exit full score: 124									
Sl. No.									
<u>Section A</u>									
Q7 pH:									
கொடுக்கப்பட்ட பதின்ம pH மதிப்பை சரிசெய்து கொடுக்கவும். அல்லது எந்தவொரு 0.14 மதிப்பு கொடுக்கப்படவில்லை. நிரப்பித் தரும்படி கொடுக்கப்பட்ட பதின்ம pH மதிப்பைச் சரிசெய்து கொடுக்கவும். 7 இடம் வரையில் கொடுக்க வேண்டியிருக்கிறது.									
Q8									
<u>அமிலத்தன்மை</u> அமிலத்தன்மை என்பது ஒரு காரத்தை நீர்நிலைக்குள் விட்டு அதில் உள்ள ஹைட்ரஜன் அயனிகளின் செறிவைக் குறிக்கிறது. அமிலத்தன்மை அதிகமாக இருக்கும் போது காரத்தின் அமிலத்தன்மை குறைகிறது.									

(0 : Script - 233) Awarded Marks Summary						
Qn	A	B	C	D	E	Tot
1	-					0
2	-					0
3	-					0
4	-					0
5	-					0
6	-					0
7	-					0
8	-					0
9	-					0
10	-					0
Total Awarded Marks:						0

eMarking	
Question No.	Marks Awarded
1	/2
Marking Pattern	
All NA Remove NA	
Question Paper and Model Answers	
View Question Paper View Model Answers	
Script Actions	
Save & Submit Script Cancel Evaluation Escalate Script	

The digital answer script occupies the main area of the evaluation page. The pages of the script are arranged in sequence vertically.

[illegible]

🔄
🔍
🔍
📄
✓
✗
—
T
○

00.51234567891011

<
03
>

Signature of the Invigilator: *R. Jothilakshmi*

Section - A

PHi

ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು PHನು ತಿಳಿದು ಬಿಡುತ್ತದೆ.
 ಸಾಬು ಸಾಬು 0.14 ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ
 ಸಾಬು 7 ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು 7 ಟ್ಯಾ
 ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು
 7 ಟ್ಯಾ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ.

ಸಾಬು ತಿಳಿದು ಬಿಡುತ್ತದೆ

ಸಾಬು ತಿಳಿದು ಬಿಡುತ್ತದೆ ಸಾಬು ತಿಳಿದು ಬಿಡುತ್ತದೆ
 ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು
 ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು
 ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು

Press F11 to exit full screen

124

Sl. No.

(0 : Script - 233) Awarded Marks Summary

Qn	A	B	C	D	E	Tot
1	-					0
2	-					0
3	-					0
4	-					0
5	-					0
6	-					0
7	-					0
8	-					0
9	-					0
10	-					0

Total Awarded Marks: 0

eMarking

Question No.	Marks Awarded
1 + - + - /2	All NA Remove NA

Marking Pattern

Question Paper and Model Answers

[View Question Paper](#)
[View Model Answers](#)

Script Actions

Save & Submit Script

Cancel Evaluation

Escalate Script

Script zoom-in and zoom-out buttons

The screenshot displays the eMarking software interface. On the left, a handwritten answer script is visible, with a green checkmark mark placed on it. The top toolbar contains various marking tools, with the 'Right' mark button (a green checkmark) highlighted. On the right, a summary table titled '(0 : Script - 298) Awarded Marks Summary' shows 10 questions, all with 0 marks awarded. Below this, the 'eMarking' section shows question 1 with 2 marks available. The 'Marking Pattern' section shows 'All NA' and 'Remove NA' buttons. The 'Question Paper and Model Answers' section has links for 'View Question Paper' and 'View Model Answers'. The 'Script Actions' section has buttons for 'Save & Submit Script', 'Cancel Evaluation', and 'Escalate Script'.

Use this button for placing a “Right” mark on a particular place on the answer script.

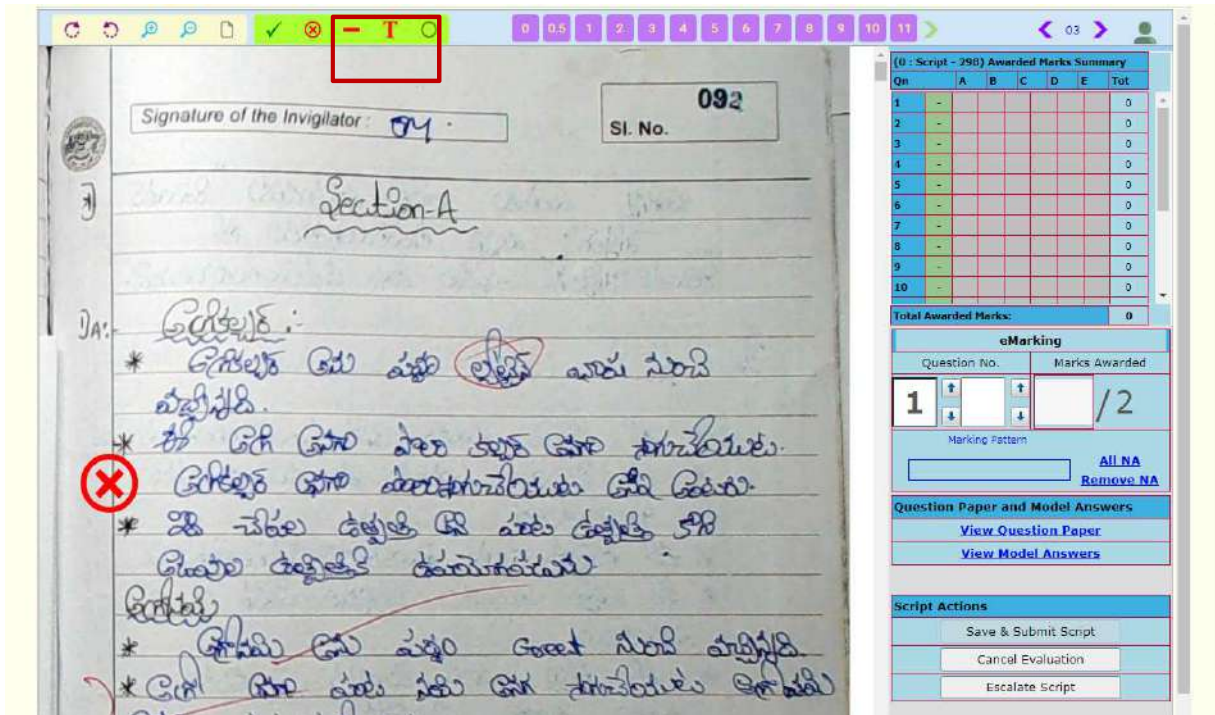
For placing a “Right” mark on answer script:

Step1: Select “Right” mark button available on the screen using mouse left button

Strp2: Place the mouse cursor where you want to place the right mark on the answer script, then click the mouse left button.

For delete a “Right” mark on answer script:

If you want to remove “Right” mark on the answer script place the cursor on the “Right” mark and click the mouse right button

Use this button for placing a “Wrong” mark on a particular place on the answer script.

For placing a “Wrong” mark on answer script:

Step1: Select “Wrong” mark button available on the screen using mouse left button

Strp2: Place the mouse cursor where you want to place the “wrong” mark on the answer script, then click the mouse left button.

For delete a “Wrong” mark on answer script:

If you want to remove “Wrong” mark on the answer script place the cursor on the “Wrong” mark and click the mouse right button

The screenshot displays the eMarking software interface. On the left, a handwritten answer script in Kannada is visible. A red box highlights the 'Under Line' button in the top toolbar. On the right, the 'Awarded Marks Summary' table is shown, followed by the 'eMarking' section for question 1, which includes a 'Marking Pattern' field and buttons for 'All NA' and 'Remove NA'.

Qn	A	B	C	D	E	Tot
1	-					0
2	-					0
3	-					0
4	-					0
5	-					0
6	-					0
7	-					0
8	-					0
9	-					0
10	-					0

Total Awarded Marks: 0

eMarking

Question No. 1 Marks Awarded 0/2

Marking Pattern: All NA, Remove NA

Question Paper and Model Answers

[View Question Paper](#)

[View Model Answers](#)

Script Actions

[Save & Submit Script](#)

[Cancel Evaluation](#)

[Escalate Script](#)

Use this button for placing a “Under Line” mark on a particular place on the answer script.

For placing a “Under Line” mark on answer script:

Step1: Select “Under Line” mark button available on the screen using mouse left button

Strp2: Place the mouse cursor where you want to place the “Under Line” mark on the answer script, then click the mouse left button.

For delete a “Under Line” mark on answer script:

If you want to remove “Under Line” mark on the answer script place the cursor on the “Under Line” mark and click the mouse right button

The screenshot displays the eMarking interface. On the left, a handwritten answer script is visible. The top of the script shows the 'Signature of the Invigilator' and 'SI. No. 124'. The question is about pH, and the answer discusses the pH of a solution. A red box highlights the 'Text' button in the eMarking tool's toolbar. Below the answer, a red box contains the text 'NOT RELATED TO ANSWER'. On the right, the eMarking tool interface shows a table of awarded marks for 10 questions, all with a score of 0. Below this, the 'eMarking' section shows 'Question No. 1' and 'Marks Awarded 1/2'. The 'Marking Pattern' section shows 'All NA' and 'Remove NA'. The 'Question Paper and Model Answers' section has links for 'View Question Paper' and 'View Model Answers'. The 'Script Actions' section has buttons for 'Save & Submit Script', 'Cancel Evaluation', and 'Escalate Script'.

T Use this button for type a “Text” on a particular place on the answer script.

For typing a remarks on answer script:

Step1: Select “text” button available on the screen using mouse left button

Strp2: Place the mouse cursor where you want to type remarks and click the mouse left button. Enter your remarks using keyboard.

For delete a remarks on answer script:

If you want to remove remarks on the answer script, place the cursor on the remarks and click the mouse right button

✓
✗
-
T
○

0
0.5
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
< 03 >

124

Signature of the Invigilator: *[Signature]*

SI. No. 124

Section - A

Q1. pH:

ದೊಡ್ಡ ಸಾಬೂನು pH ನ್ನು ಕಂಡು ಬರಿಸಿ.
 ಸಾಬೂನು ಸಂಖ್ಯೆ 0.14 ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ
 ಸಾಬೂನು 7 ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಾಬೂನು 7 ಇವು
 ಅನುಸರಿಸಿದಂತೆ ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ದೊಡ್ಡ ಸಾಬೂನು
 7 ಇವು ಅನುಸರಿಸಿದಂತೆ ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಾಬೂನು.

Q2. ಸಾಬೂನು:

ಸಾಬೂನು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಸಾಬೂನು ಸಾಬೂನು
 ದೊಡ್ಡ ಸಾಬೂನು ಸಾಬೂನು ಸಾಬೂನು ಸಾಬೂನು
 ಸಾಬೂನು ಸಾಬೂನು ಸಾಬೂನು ಸಾಬೂನು ಸಾಬೂನು
 ಸಾಬೂನು ಸಾಬೂನು ಸಾಬೂನು ಸಾಬೂನು ಸಾಬೂನು

(0 : Script - 233) Awarded Marks Summary

Qn	A	B	C	D	E	Tot
1	-					0
2	-					0
3	-					0
4	-					0
5	-					0
6	-					0
7	-					0
8	-					0
9	-					0
10	-					0
Total Awarded Marks:						0

eMarking

Question No.	Marks Awarded
1	/2

Marking Pattern

All NA
Remove NA

Question Paper and Model Answers

[View Question Paper](#)

[View Model Answers](#)

Script Actions

Sequential page navigation buttons. Click the button on left for previous page, and the button to the right for next page.

The current page number will be displayed in between the page navigation buttons.

(0 : Script - 2313) Awarded Marks Summary

Qn	A	B	C	D	E	Tot
6	-	-	-	-	-	0
7	-	-	-	-	-	0
8	-	-	-	-	-	0
9	-	-	-	-	-	0
10	-	-	-	-	-	0
11	-	-	-	-	-	0
12	-	-	-	-	-	0
13	3.5	-	-	-	-	3.5
14	-	-	-	-	-	0
15	-	-	-	-	-	0
16	-	-	-	-	-	0
Total Awarded Marks:						3.5

eMarking

Question No. 13 Marks Awarded 3.5/6

Marking Pattern: 2+0.5+1

Question Paper and Model Answers

[View Question Paper](#)

[View Model Answers](#)

Script Actions

[Save & Submit Script](#)

[Cancel Evaluation](#)

[Escalate Script](#)

Awarded Marks Summary table displays the marks awarded for each question, and the total marks for the paper.

Marks Awarding :

1. Enables specific question and sub-question selection for awarding marks. Click the appropriate green cell to select a specific question for awarding marks.
 2. Select the marks from "marks selection tab" using mouse left button and Place the mouse cursor where you want to place the marks on the answer script and click the mouse left button.
 3. After awarding marks or marking the question as Not Attempted, the marks appear in the Awarded Marks Summary.
 4. Marks to the question can be awarded in steps, by simply placing the additional marks to be given.
- Marking pattern shows the pattern of awarding marks for the question. For example (2 + 0.5+1 etc.)

eval.apbie.org.in says
Are You Sure you want remove marks 1 for 'Question : 13 ?'
Click 'OK' to confirm

Awarded Marks Summary

Qn	A	B	C	D	E	Tot
6	-	-	-	-	-	0
7	-	-	-	-	-	0
8	-	-	-	-	-	0
9	-	-	-	-	-	0
10	-	-	-	-	-	0
11	-	-	-	-	-	0
12	-	-	-	-	-	0
13	3.5	-	-	-	-	3.5
14	-	-	-	-	-	0
15	-	-	-	-	-	0
16	-	-	-	-	-	0
Total Awarded Marks:						3.5

eMarking

Question No.	Marks Awarded
13	3.5/6

Marking Pattern
2+0.5+1 [All NA](#) [Remove NA](#)

Question Paper and Model Answers

[View Question Paper](#)

[View Model Answers](#)

Script Actions

[Save & Submit Script](#)

[Cancel Evaluation](#)

[Escalate Script](#)

Awarded Marks Summary table displays the marks awarded for each question, and the total marks for the paper.

Marks Deleting :

1. Right click on the marks which you want delete from answer script. A pop up will be displayed , click ok to delete that marks.

0 0.5 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

< 03 >

Signature of the Invigilator: D. Jyothilakshmi
12/3/20

Section - A

PHi

ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು pH ನಾ ತಿಳಿದು ಬಿಡು. ಸಾಬು ಸಾಬು 0.14 ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು 7 ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು 7 ತಿಳಿದು ಬಿಡು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು 7 ತಿಳಿದು ಬಿಡು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು 7 ತಿಳಿದು ಬಿಡು.

ಸಾಬು ತಿಳಿದು ಬಿಡು. ಸಾಬು ತಿಳಿದು ಬಿಡು. ಸಾಬು ತಿಳಿದು ಬಿಡು. ಸಾಬು ತಿಳಿದು ಬಿಡು.

Press F11 to exit full screen

124

Sl. No.

ಸಾಬು ತಿಳಿದು ಬಿಡು. ಸಾಬು ತಿಳಿದು ಬಿಡು. ಸಾಬು ತಿಳಿದು ಬಿಡು. ಸಾಬು ತಿಳಿದು ಬಿಡು.

ಸಾಬು ತಿಳಿದು ಬಿಡು. ಸಾಬು ತಿಳಿದು ಬಿಡು. ಸಾಬು ತಿಳಿದು ಬಿಡು. ಸಾಬು ತಿಳಿದು ಬಿಡು.

(0 : Script - 233) Awarded Marks Summary

Qn	A	B	C	D	E	Tot
1	-					0
2	-					0
3	-					0
4	-					0
5	-					0
6	-					0
7	-					0
8	-					0
9	-					0
10	-					0

Total Awarded Marks: 0

eMarking

Question No.	Marks Awarded
1	/2

Marking Pattern

[All NA](#)
[Remove NA](#)

Question Paper and Model Answers

[View Question Paper](#)
[View Model Answers](#)

Script Actions

[Save & Submit Script](#)
[Cancel Evaluation](#)
[Escalate Script](#)

Current selected question and sub-question are displayed in the e-marking panel

0 0.5 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

< 03 >

Signature of the Invigilator: R. Jyothilakshmi
12/3/20

Section - A

1. pH:

ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು pH ನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಬಿಡು.
ಸಾಬು ಸಂಖ್ಯೆ 0.14 ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ
ಸಾಬು 7 ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು 7 ತಿಳಿಸಿ
ಅದರ ಮೂಲಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು
7 ತಿಳಿಸಿ ಮೂಲಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ.

2. ಸಾಬು ತಿಳಿಸಿ:

ಸಾಬು ತಿಳಿಸಿ ತಿಳಿಸಿ ತಿಳಿಸಿ ತಿಳಿಸಿ ತಿಳಿಸಿ
ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ
ಸಾಬು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ
ತಿಳಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ

Press F11 to exit full screen

124

Sl. No.

(0 : Script - 233) Awarded Marks Summary						
Qn	A	B	C	D	E	Tot
1	-					0
2	-					0
3	-					0
4	-					0
5	-					0
6	-					0
7	-					0
8	-					0
9	-					0
10	-					0
Total Awarded Marks:						0

eMarking

Question No.	Marks Awarded
1	/ 2

Marking Pattern

[All NA](#)
[Remove NA](#)

Question Paper and Model Answers

[View Question Paper](#)
[View Model Answers](#)

Script Actions

Save & Submit Script

Cancel Evaluation

Escalate Script

Awarded total marks for the selected question are shown in the Marks Awarded box

0 0.5 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

< 03 >

Signature of the Invigilator: D. Jyothilakshmi
12/3/20

Section - A

1. pH

ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು pH ನು ಕಡಿಮೆ ಬಿಟ್ಟಿದೆ.
ಸಾಬು ಸಂಖ್ಯೆ 0.14 ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ
ಸಾಬು 7 ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು 7 ತಗ್ಗು
ಆಳವಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು
7 ತಗ್ಗು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ.

2. ಸಾಬು ದೊಡ್ಡ

ಸಾಬು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ
ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ
ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ
ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ

Press F11 to exit full screen

124

Sl. No.

(0 : Script - 233) Awarded Marks Summary						
Qn	A	B	C	D	E	Tot
1	-					0
2	-					0
3	-					0
4	-					0
5	-					0
6	-					0
7	-					0
8	-					0
9	-					0
10	-					0
Total Awarded Marks:						0

eMarking

Question No.	Marks Awarded
1 ↑ ↓	/2

Marking Pattern

[All NA](#)
[Remove NA](#)

Question Paper and Model Answers

[View Question Paper](#)
[View Model Answers](#)

Script Actions

Save & Submit Script

Cancel Evaluation

Escalate Script

Maximum Marks for the selected question are displayed against the awarded marks.

The system will show an alert on an attempt to award more than maximum marks to a question.

✓ ✗ - T ○

0 0.5 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

< 03 >

Signature of the Invigilator: D. Jyothilakshmi
12/3/20

Section - A

1. pH:

ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು pH ನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಬಿಡು.
ಸಾಬು ಸಂಖ್ಯೆ 0.14 ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ
ಸಾಬು 7 ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು 7 ತಿಳಿಸಿ
ಅದರ ಮೂಲಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು
7 ತಿಳಿಸಿ ಮೂಲಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ.

2. ಸಾಬು ತಿಳಿಸಿ

ಸಾಬು ತಿಳಿಸಿ ತಿಳಿಸಿ ತಿಳಿಸಿ ತಿಳಿಸಿ ತಿಳಿಸಿ
ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ
ಸಾಬು ಸಾಬು ಸಾಬು ಸಾಬು ಸಾಬು ಸಾಬು ಸಾಬು
ತಿಳಿಸಿ ತಿಳಿಸಿ ತಿಳಿಸಿ ತಿಳಿಸಿ ತಿಳಿಸಿ ತಿಳಿಸಿ ತಿಳಿಸಿ

Press F11 to exit full screen
124

SI. No.

Qn	A	B	C	D	E	Tot
1	-					0
2	-					0
3	-					0
4	-					0
5	-					0
6	-					0
7	-					0
8	-					0
9	-					0
10	-					0

Total Awarded Marks:
0

eMarking

Question No.
Marks Awarded

1

↑
↓

↑
↓

↑
↓

/2

Marking Pattern

All NA
Remove NA

Question Paper and Model Answers

View Question Paper
View Model Answers

Script Actions

Save & Submit Script

Cancel Evaluation

Escalate Script

When clicked, the 'View Model Answers' link will display the Scheme of Valuation in a separate tab.

0 0.5 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

< 03 >

Signature of the Invigilator: R. Jyothilakshmi
12/3/20

Section - A

PHi

ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು pH ನಾ ಕಿರು ಸಾಬು.
ಸಾಬು ಸಂಖ್ಯೆ 0.14 ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ
ಸಾಬು 7 ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು 7 ತಗ್ಗು
ಆಳವಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು
7 ತಗ್ಗು ಮೇಲಿನ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ.

ಸಾಬು ಸಾಬು
ಸಾಬು ಸಾಬು ಸಾಬು ಸಾಬು ಸಾಬು
ದೊಡ್ಡ ಸಾಬು ಸಾಬು ಸಾಬು ಸಾಬು ಸಾಬು
ಸಾಬು ಸಾಬು ಸಾಬು ಸಾಬು ಸಾಬು
ಸಾಬು ಸಾಬು ಸಾಬು ಸಾಬು ಸಾಬು

Press F11 to exit full screen

124

Sl. No.

(0 : Script - 233) Awarded Marks Summary

Qn	A	B	C	D	E	Tot
1	-					0
2	-					0
3	-					0
4	-					0
5	-					0
6	-					0
7	-					0
8	-					0
9	-					0
10	-					0
Total Awarded Marks:						0

eMarking

Question No.	Marks Awarded
1	/2

Marking Pattern

All NA
Remove NA

Question Paper and Model Answers

[View Question Paper](#)
[View Model Answers](#)

Script Actions

Save & Submit Script

Cancel Evaluation

Escalate Script

To cancel valuation without submitting current script and sign-out, click 'Cancel Evaluation' button, and confirm when prompted.

0 0.5 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

< 03 >

Signature of the Invigilator:

079
SI. No.

(0 : Script - 634) Awarded Marks Summary

Qn	A	B	C	D	E	Tot
1	-					0
2	-					0
3	-					0
4	-					0
5	-					0
6	-					0
7	-					0
8	-					0
9	-					0
10	-					0
Total Awarded Marks:						0

eMarking

Question No.	Marks Awarded
1	/ 2

[All NA](#)
[Remove NA](#)

Question Paper and Model Answers

[View Question Paper](#)
[View Model Answers](#)

Script Escalation

☒ Blank Script
☐ Subject Mismatch
☐ Script Not Good

Cancel Submit

Select 'Blank Script' when the entire script is blank.

0 0.5 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

< 03 >

Signature of the Invigilator: *[Signature]* 079
Sl. No.

~~Section A~~ Section-B B

13 ആദ്യത്തെയും * അഞ്ചാമത്ത്. അഞ്ചാമത്തെയും ചുരുക്കം ചുരുക്കം
അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും
അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും

അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും
അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും
അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും
അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും
അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും
അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും
അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും
അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും
അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും
അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും

(0 : Script - 634) Awarded Marks Summary

Qn	A	B	C	D	E	Tot
1	-					0
2	-					0
3	-					0
4	-					0
5	-					0
6	-					0
7	-					0
8	-					0
9	-					0
10	-					0
Total Awarded Marks:						0

eMarking

Question No.	Marks Awarded
1	/2

Marking Pattern

All NA
Remove NA

Question Paper and Model Answers

[View Question Paper](#)

[View Model Answers](#)

Script Escalation

☐ Blank Script

☐ Subject Mismatch

☐ Script Not Good

When the script is completely loaded, the first question number is selected by default.

* Always check and select the first answered question number, before awarding marks.

A submitted script cannot be re-visited for revision or review. Confirm when prompted to submit the current script.

THANK YOU!

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र

प्रवेश सूचना २०२५-२०२६

दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्रांतर्गत विद्यापीठ अनुदान आयोग मान्यताप्राप्त बी.ए., बी.कॉम., एम.ए. (मराठी, हिंदी, इंग्रजी, राज्यशास्त्र, इतिहास, अर्थशास्त्र आणि समाजशास्त्र) एम.कॉम., एम.एस्सी.(गणित), या दूरशिक्षण अभ्यासक्रमांचे शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ चे प्रवेश अर्ज दि.२१.०५.२०२५ ते दि.१५.०९.२०२५ या कालावधीत ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज मागविण्यात आले आहेत.

तरी इच्छुक विद्यार्थ्यांनी आपले प्रवेश अर्ज <https://sukapps.unishivaji.ac.in/stud-reg/#/login> या लिंकवरून **Student Registration Portal** वर **Distance Education Registration** या tab वरून प्रवेश अर्ज ऑनलाईन पद्धतीने सादर करणेचे आहेत.

विद्यार्थ्यांनी प्रवेश अर्ज भरताना व सादर करताना प्रवेश व त्याअनुषंगिक संदर्भातील सर्वसाधारण सूचना पुढीलप्रमाणे आहेत.

१. यासाठी प्रवेशित विद्यार्थ्यांचा सर्व प्रथम स्वतःचा ई-मेल आयडी असणे आवश्यक आहे. त्यानुसार इच्छुक विद्यार्थ्यांनी सर्वप्रथम **Registration** मधील आवश्यक माहिती अचूक पद्धतीने (शेवटच्या परीक्षेत असलेले नावाप्रमाणे) सादर करावी. त्यानुसार विद्यार्थ्यांनी स्वतःचा ई-मेल आयडी हा युझर आयडी घेऊन पासवर्ड देवून त्यामधून आपला प्रवेश अर्ज सादर करणे आवश्यक आहे.
२. सदर **Registration** झालेनंतर विद्यार्थ्यांनी आपल्या युझर आयडी (ई-मेल आयडी) मधून आपला प्रवेश अर्ज भरणेचा आहे. यामधून पुढील अभ्यासक्रमाची प्रवेश, परीक्षा अर्ज ऑनलाईन पद्धतीने सादर करावयाचा असल्याने सदर युझर आयडी (ई-मेल आयडी) व दिलेला पासवर्ड आपल्याजवळ कायम असणे आवश्यक आहे.
३. प्रवेश अर्ज व शुल्क ऑनलाईन पद्धतीने सादर केल्यानंतर विद्यार्थ्यांनी आपले प्रवेश अर्जाच्या एक प्रतीवर स्वाक्षरी करावी.
४. विद्यार्थ्यांनी प्रवेशाअर्जासोबत यापूर्वीची व पात्रता पूर्ण करित असलेल्या कागदपत्रांची स्वसाक्षात्कृत प्रती जोडणे आवश्यक आहे. शैक्षणिक अर्हातेची कोणतेही मुळ कागदपत्रे अर्जासोबत जोडू नयेत.
५. विद्यार्थ्यांनी प्रवेश ऑनलाईन अर्जामध्ये नमूद केलेल्या अभ्यासकेंद्रावर प्रवेश अर्ज व कागदपत्रांची हार्ड प्रत तात्काळ विहित मुदतीत दि.२० सप्टेंबर २०२५ पर्यंत सादर करणे आवश्यक आहे. ऑनलाईन भरलेल्या अर्जाची प्रत, शुल्क व कागदपत्राची हार्ड प्रत विहित मुदतीत सादर न केल्यास आपला प्रवेश निश्चित/अंतिम समजला जाणार नाही.
६. पदवी (बी.ए., बी.कॉम.) वर्षासाठी प्रविष्ट होणा-या विद्यार्थ्यांनी १२ वी उत्तीर्ण झालेल्या गुणपत्रिकेची छायांकीत प्रत व शाळा सोडल्याचा दाखला जोडणे आवश्यक आहे.
७. एम.ए. एम.कॉम., एम. एस्सी. (गणित) एम.बी.ए. डिस्टन्स साठी प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांनी पात्रता समकक्ष असलेली पदवी उत्तीर्ण झालेल्या गुणपत्रिकेची प्रत जोडणे आवश्यक आहे.

८. सर्व प्रवेशित विद्यार्थ्यांनी प्रवेश अर्जासोबत संस्थातर दाखला (T.C.), संस्थांतर दाखला (M.C.), स्थलांतर दाखला आधार कार्ड, ए.बी.सी. आयडीची प्रत सोबत जोडणे आवश्यक आहे.
९. प्रवेश अर्जासोबत अभ्यासक्रम पात्रतेची गुणपत्रिक, संस्थातर दाखला, स्थलांतर दाखला व ए.बी.सी./अपार आयडी तसेच डी.ई.बी. आय.डी. ची प्रत न जोडल्यास आपला प्रवेश निश्चित/अंतिम समजला जाणार नाही. तसेच त्याची पात्रता अंतिम करता येणार नाही, याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
१०. विद्यार्थ्यांनी प्रवेश अर्जासोबत जोडलेल्या कागदपत्रांचा उल्लेख प्रवेश अर्जावर नमूद करावा.
११. प्रवेश अर्जासोबत संस्थातर दाखला (T.C.), स्थलांतर दाखला (M.C.), व ए.बी.सी. आयडीची प्रत न जोडल्यास त्यांनी याबाबतची पूर्तता प्रवेश अर्ज सादर केल्यापासून एक महिन्याच्या आत सादर करावी अन्यथा आपला प्रवेश अंतिम होणार नाही अथवा आपला प्रवेश कोणत्याही टप्प्यावर रद्द करणेत येईल, याची पूर्णतः जबाबदारी आपणावर राहिल नोंद घ्यावी. संस्थातर दाखला (T.C.), स्थलांतर दाखला (M.C.), प्रवेशाजविळी सादर केला नसल्यास ते दाखले एक महिन्याच्या आत सादर करणेबाबत हमीपत्र प्रवेश अर्जासोबत सादर करावे. त्यानुसार (T.C.) संस्थातर दाखला व (M.C.), स्थलांतर दाखला जमा/सादर करताना विद्यार्थ्यांनी अर्जात अथवा त्या दाखल्यामागे कोणत्या अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतला आहे त्या अभ्यासक्रमाचे नाव, पी. आर.एन, नांवात बदल असल्यास त्याचा स्पष्ट उल्लेख करावा.
१२. ज्या विद्यार्थ्यांनी यापूर्वीच्या या विद्यापीठाच्या दूरशिक्षण केंद्रामार्फत प्रवेश घेतलेला आहे अशा विद्यार्थ्यांनी विद्यापीठातील टी.सी. (T.C.) चा अर्ज भरून या केंद्राचा अभिप्राय/शेरा घेवून तो अर्ज विद्यार्थी सुविधा केंद्राकडे सादर करणेचा आहे.
१३. विद्यार्थ्यांनी निवडलेले अभ्यासकेंद्र हेच परीक्षा केंद्र असते. तथापि परीक्षा केंद्र देण्याचा अंतिम संपूर्ण अधिकार हा विद्यापीठाकडे राहिल याची नोंद घ्यावी.
१४. विद्यार्थ्यांनी आपल्या लॉगीनमधून प्रवेश अर्ज व शुल्क ऑनलाईन पद्धतीने सादर करणेचा आहे. इतर माध्यमातून प्रवेश व शुल्क भरल्यास तो ग्राह्य अथवा स्वीकाराला जाणार नाही अथवा त्यांचा प्रवेश निश्चित समजला नाही.
१५. विद्यार्थ्यांनी आपले प्रवेश अर्ज ऑनलाईन भरताना आपले नांव शेवटच्या गुणपत्रकावर असलेप्रमाणे भरावे. तसेच आपला पत्ता, अभ्यासकेंद्राचे नाव, ई मेल आयडी, मोबाईल क्रमांक, अभ्यासक्रम, आधार क्रमांक, ए. बी. सी. आयडी. क्रमांक/अपार आय.डी. विषय, आधारकार्ड, अचूक पद्धतीने काळजीपूर्वक भरावे.
१६. विद्यार्थ्यांनी आपल्या प्रवेश, पात्रता, परीक्षा व इतर अनुषंगिक बाबीसंदर्भात आपल्या अभ्यासकेंद्राशी समन्वय साधून पूर्तता करणेची आहे.
१७. प्रवेश, पात्रता, परीक्षा व इतर अनुषंगिक बाबीसंदर्भातील परिपत्रके व सूचना विद्यापीठ संकेतस्थळावर [https://www.unishivaji.ac.in/distedu/\(Online Notice Board\)](https://www.unishivaji.ac.in/distedu/(Online Notice Board)) ठेवल्या जात असतात. विद्यार्थ्यांनी आपले प्रवेश झाल्यानंतर सदरच्या बाबीसंदर्भात विद्यापीठ संकेतस्थळवरून माहिती घेणे आवश्यक आहे.
१८. मुख्यालयात विषयनिहाय तज्ञ प्राध्यापक कार्यरत असून विद्यार्थ्यांना येणाऱ्या अडचणी संदर्भात ऑनलाईन पद्धतीने विषयनिहाय समुपदेश केले जाते. यासाठी विद्यार्थ्यांनी व्हॉटसअप ग्रुपच्या माध्यमातून विषयनिहाय शैक्षणिक मार्गदर्शनासाठी व इतर सूचनासंदर्भात सहभागी व्हावे.
१९. दुहेरी पदवी योजनेअंतर्गत प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी दुहेरी पदवीचा अर्ज व शुल्क ऑनलाईन पद्धतीने भरणे आवश्यक आहे. दुहेरी पदवीवर आवश्यक ठिकाणी इतर

ठिकाणी प्रवेश घेतलेल्या संस्थेचे प्राचार्य यांची सही व शिक्का घेवून तो ऑनलाईन अर्ज व शुल्काची पावती व इतर अनुषंगिक कागदपत्रे या केंद्राच्या कार्यालयात विहित मुदतीत सादर करावा. सदर अर्जावर विद्यार्थ्यांनी दूरशिक्षण केंद्राच्या ज्या अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतला आहे, त्या अभ्यासक्रमांच्या फॅकल्टीची सही व शिक्का घेवून सदरची फी सादर करणे आवश्यक आहे. सदरची लिंक ही विद्यापीठाच्या ऑनलाईन पोर्टलवर पुढील प्रमाणे आहे.

(https://sukapps.unishivaji.ac.in/dualdegree_application/#!/login)

२०. प्रवेश अर्जासोबत सादर करावयाची कागदपत्रे

१. पात्रतेनुसार सदर अभ्यासक्रमांच्या गुणपत्रकाची छायाकिंत प्रत
२. संस्थातर दाखला (T.C.)
३. स्थलांतर दाखला (M.C.) (लागू असलेस)
४. संस्थातर दाखला/संस्थातर दाखला नसल्यास प्रवेश घेतलेल्या दिनांकापासून १ महिन्याचे आत सादर करणेबाबत हमीपत्र
५. आधार कार्ड
६. ए. बी. सी / अपार आय.डी व डी.इ.बी. आयडी ची प्रत (नसेल तर डिजी लॉकर ॲप)
७. ऑनलाईन प्रवेश अर्ज व शुल्काची पावती
८. दुहेरी पदवी अंतर्गत प्रवेश घेतला असेल तर दुहेरी पदवीची ऑनलाईन अर्जाची परिपूर्ण व शुल्काची प्रत. ते नसल्यास दुहेरी पदवी अंतर्गत प्रवेश घेतले असल्याबाबतचे हमीपत्र.

२१. विद्यार्थ्यांनी परीक्षा विभागाच्या मार्गदर्शक सूचेनुसार परीक्षेचा सत्रनिहाय परीक्षा अर्ज व शुल्क त्यांच्या लॉगीनमधून आपले विषय निश्चित करून स्वंत्रत भरणेचा आहे. सदर अर्ज व शुल्क विहित मुदतीत न भरल्यास विद्यार्थ्यांना परीक्षेसाठी बसता येणार नाही याची नोंद घ्यावी.

२२. यासाठी विद्यार्थ्यांनी प्रवेशावेळी ज्या युझर आयडी (ई-मेल आयडी) नुसार प्रवेश अर्ज भरला आहे त्या युझर आयडी मधून परीक्षा विभागाच्या सूचेनुसार परीक्षा अर्ज व शुल्क भरणेचे आहे, याची सर्व विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी. याकरता विद्यार्थ्यांनी परीक्षा विभागाकडून परीक्षा संदर्भातील वेळापत्रके, परिपत्रके व सूचना विद्यापीठाच्या परीक्षा विभागाच्या संकेतस्थळावर <https://www.unishivaji.ac.in/exam/> ठेवली जातात. याकरीता विद्यार्थ्यांनी वेळोवेळी संकेतस्थळावर भेट द्यावी व त्यानुसार आवश्यक बाबींची पूर्तता विहित मुदतीत करावी.

२३. प्रवेशित विद्यार्थ्यांनी प्रवेश आणि परीक्षा सूचनासंदर्भात आपण आपल्या अभ्यासकेंद्राशी संपर्कात राहून आवश्यक माहिती घेवून आवश्यक बाबींची पूर्तता विहित मुदतीत करावी.

२४. प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांची माहिती डी.ई.बी., विद्यापीठ अनुदान आयोग, नवी दिल्ली यांना सादर केली जाते. त्यामुळे विद्यार्थ्यांनी विहित मुदतीत आपला ऑनलाईन अर्ज व इतर अनुषंगिक कागदपत्रे आपण ऑनलाईन अर्जात निवडलेल्या अभ्यासकेंद्रावर विहित मुदतीत सादर करणे आवश्यक आहेत. सदर अर्ज व इतर कागदपत्रे विहित मुदतीत सादर केली नसल्यास आपल्या प्रवेश, पात्रता व परीक्षेची पुढील कार्यवाही कोणत्याही टप्प्यावर रद्द होईल याची नोंद घ्यावी. याबाबत कोणतीही तक्रार/समस्या विचारात घेतली जाणार नाही, याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.

२५. प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांनी आपले प्रवेश रद्द करावयाचा असल्यास डी.ई.बी., विद्यापीठ अनुदान आयोग, नवी दिल्ली यांच्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार विहित मुदतीत शुल्क परतावाचे अर्ज या केंद्राच्या मुख्यालयात सादर करावेत. सदर अर्जाबरोबर प्रवेश अर्ज, ऑनलाईन शुल्काची पावती व बँकेचा तपशील (बँकेचे नाव, बँकेतील खातेक्रमांक, शाखा, आय.एफ.सी. कोड, आगाउ पोहोच पावती) कागदपत्रे सादर करावीत.
२६. राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणानुसार अभ्यासक्रम बदल झाले असून विद्यार्थ्यांनी प्रवेशापूर्वी याबाबत सविस्तर माहिती/मार्गदर्शन या केंद्राकडील विषयतज्ञ शिक्षक, अभ्यासकेंद्राकडील समन्वयक/शिक्षक यांच्याकडून घ्यावे. याबाबत काही अडचणी/समस्या असल्यास त्यांचे निरसन विषयतज्ञ शिक्षक, अभ्यासकेंद्राकडील समन्वयक/शिक्षक यांच्याकडून करून घ्यावे.
२७. यापूर्वीच्या प्रथम व द्वितीय वर्षांच्या विद्यार्थ्यांनी द्वितीय व तृतीय वर्षाचा प्रवेश अर्ज व शुल्क हे त्यांनी त्यांच्या यापूर्वीच्या लॉगीन (युझर आयडी (ई-मेल आयडी)) मधून भरणे आवश्यक आहे. सदर विद्यार्थ्यांनीही परीक्षा विभागाच्या मार्गदर्शक सूचेनुसार परीक्षा सत्रनिहाय परीक्षा अर्ज व शुल्क त्यांच्या लॉगीनमधून आपले विषय निश्चित करून स्वंत्रत अर्ज भरणेचा आहे. सदर अर्ज व शुल्क विहित मुदतीत न भरल्यास विद्यार्थ्यांना परीक्षेसाठी बसता येणार नाही याची नोंद घ्यावी.

B. K. K.

उपकुलसचिव

जा.क्र. दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र/ 147

दि. 3 0 AUG 2025

The system of Distance Education has the potential to fulfil the enormous responsibility of universalization and democratization of education by maintaining the standard of education, providing Education relevant to the needs of the country at reasonable costs and making optimum use of the media.

Our endeavour is :

1. to provide an alternative non-formal channel for higher education.
2. to reduce the pressure on the conventional university system by supplementing it.
3. to provide a means for continuing and life-long education so as to enrich the lives of people.
4. to bring higher education within the reach of those who have had no access to it.
5. to democratize higher education by providing access to large segments of the population-particularly the disadvantaged groups such as those living in remote and rural areas, including working people, women and other adults who wish to acquire and upgrade their knowledge and skills through studies in various fields.
6. to help those who wish to improve their educational qualifications and are interested in undertaking advanced studies of their interest, without being required to join as full time students.

Dr. V. N. Shinde
Registrar
Shivaji University, Kolhapur
Website : www.unishivaji.ac.in

Dr. K. B. Patil
I/c. Director
CENTRE FOR DISTANCE AND ONLINE EDUCATION
Telephone No. : 2609105, 2609451, 2609457

ISBN-978-93-49570-91-7

(शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ पासून)

शिवाजी विद्यापीठ,
कोल्हापूर, महाराष्ट्र

दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र

वी. ए. भाग-२ : इतिहास

सत्र ३ VSC-I वस्तुसंग्रहालय ओळख
सत्र ४ VSC-II संग्रहालय व्यवस्थापन

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० नुसार सुधारित अभ्यासक्रम
शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ पासून